

Canterbury

Centuria
EXQUISITISSIMORUM
SYMBOLORUM
ET
EMBLEMATUM

Historiarum Sacro - Prophanarum
Moralium & Politicarum Cultoribus
perquam utilis & necessaria

*Ex Eruditissimis Prisci & moderni seculi
Auctoribus Collecta*

Quæ propter illorum Præstantiam
tanquam

Continuatio famose

OACHIMI CAMERARII
intitulari potest

FRANCOFURTI

sumptibus LUDOVICI BOURGEAT

Moguntinensis Bibliopolæ Academici

Typis CHRISTOPHORI KÜCHLERI

ANNO M. DC. LXXX.

• SELECTA
EMBLEMATA
SACRO - POLITICA.

Emblemata selecta

I.

TRINUNUM.

*Est Deus, esse suum, noscendus Trinus & unus;
Prende fide, humanâ quod ratione nequis.*

DEUM

Sacro-politica

I.

DEUM esse TRIUNUM Christianis
veritate profiteamur, & cuncti in Baptis-
mate confessi sumus ac vovimus. Attesta-
tur id Christus, Matth. 28. *Euntes docete
omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, &
Spiritus sancti.* Et S. Joannes 1. Joan. v. *Tres sunt, qui
testimonium dant in Cælo: Pater, Verbum, & Spiritus san-
ctus.* Tres sunt personæ non una; ideoque disting-
uimus sed unam ab aliâ non separamus. Patri attri-
buitur Potentia, Filio Sapientiâ, Spiritui Sancto
amor & bonitas. O pater, ô Fili, ô Spiritus Sancte!
Unusquisq; vestrum Potens est, imò Omnipotens.
Unusquisque Sapiens, imò ipsa Sapiencia.
Unusquisque Bonus, imò ipsa Bonitas, A Vobis
sunt omnia, per Vos omnia, in Vobis omnia. Imò
in Te, per Te, in Te (quia una sola es Divinitas, ô
S. S. TRINITAS) sunt omnia. Attestatur David
Psal. 85. *Tu es Deus solus.* Et Ecclesiasticus 1. *Vnus est
altissimus Creator omnipotens, & metuendus nimis. Tres
sunt, qui testimonium dant in Cælo &c. & hi tres unum sunt.*
1. Joan. v.

Sed quid Solem intuemur? Si sapimus, oculos
claudemus. Fides Talpa sit, oportet. Nimirum
non posse in parvulam fossam exonerari Oceanum,
Augustine docuisti. Manu tamen non semel ad
tanta mysteria nos duxit Cælum.

Emblemata selecta
II.
A DEO OMNIA.

*In Domino sumus & nos vivimus, atq; movemur,
Spiritus hic radiis omnia Lucis agit.*

A DEO

II.

ADE O omnia, sine labore, sine difficultate, sine
 resistantia. Creavit omnia, conservat, & ab
 illo omnia pendent, atq; in nihilum redirent, sine
 ejus manu sustentante. Omnia egent ejus po-
 tentiâ; quia sine illa nec Sol lucere, nec ignis cale-
 scere, nec homo se posset movere. Et cum homo,
 Cælum, Sol, Angeli ex nihilo sint, nec actionem,
 nec motum, nec stabilitatem habent sine illo; *Om-
 nia portat verbo virtutis suæ*, inquit Apostolus Hebr.
 .iii. quia sc. nutu & potentiâ sustentat totum pon-
 dus creaturarum; quasi Atlas mundi, simul mo-
 vens, moderans, ac gubernans omnia. Est Deus
 quasi Currus portans totum mundum, & sustentans
 omnes creaturas, quæ alioquin redirent, in nihi-
 lum; Ipse quoque simul est Auriga, currui præsi-
 dens, movens & gubernans tum per se, tum per An-
 gelos; quia eorum ministerio rotas hujus currus
 movet, regitq; , per eas gyrans Cælos, tempora,
 resq; omnes fortiter ac suaviter disponens.

Emblemata selecta

III.

FATA VIAM INVENIENT.

*Lacertur mundi medijs Ecclesia in undis :
Sed tamen in portum ducit agetq; Deus :*

FIDE

Sacro-politica

III.

FIDES Christiana & Ecclesia Catholica innumeras passa est persecutiones, non solum hæreticorum plurimorum, qui conati sunt diversimodè destruere fidem Catholicam, sed maximè passa est tribulationes & persecutiones à Tyrannis, Infidelibus, Regibus & Imperatoribus, non uno solum, vel duobus, sed plurimis, & per universum orbem, ut à Nerone, Domitiano, Trajano, Antonio, Severo, Galeno, Juliano, Decio, Valeriano, Diocletiano, Maximiano, Maxentio, & aliis multis, & tamen nunquam potuit prosterni, licet, persecutiones habuerit non solum in temporalibus, sed & in spiritualibus. Enim verò fuere, qui non modò verbis, sed & sanguine usque ad mortem eam defendere voluerunt. Tanto autem magis præclara extitere fidei nostræ testimonia, quantò innumerabiles penè Martyres pro ipsâ sanguinem fuderunt. Ait enim Hyeronimus in Prologo Martyrologii quod nullus in Anno dies, exceptis Calendis, in quò non possit Ecclesia Festum 5000. Martyrum celebrare; Et hoc valdè mirabile fuit, quod in toto terrarum orbe, tanta hominum multitudo, pro eo, quem nunquam viderant, tantis se cruciatibus exponeret, ac mortem libenter sustineret; Itaque verum:

Fluctant; ast nunquam mergitur illa ratis

A 4

CÆ

1770,000

Emblemata selecta

IV.

CÆLESTE TRAHIT TERRESTRE.

*Non venit ad patrem, nisi quem Pater attrahat ipse;
Nostra Dei est manusi subiicienda salus.*

DEI

000071

Sacro-politica.

I V.

DEI in homines amorem testatur Vocatio, Qui
quantus & amor Dei & honor hominis! Indig-
ni tamen amore hoc & honore multi; Ad nuptias
vocati adesse noluere: nemo autem intravit, nisi
vocatus; quia Rom. IX. *Non volentis, nec currentis; sed
misericordis est DEI.* Et Joan. 6. *Nemo venit ad me, nisi
Pater meus traxerit eum.*

Magna Dei attributa hæc duo sunt: Miseri-
cordia & iudicium; Sic una in Vena aurea inerat
Manna misericordiae, Hebr. 9. & Virga Aron, ad
memoriam iræ in seditiosos exercitæ. Pro par-
vulis & superbis. *Sic placitum est tibi.* Matth. XI.
Crede, time; mare ne metiare; Labyrinthum inire
fuge. Hoc noris: Prædestinatio purè fit, sine in-
tuitu meritorum; quia misericordiae est actus:

At reprobatio fit intuitu peccatorum, quia
iustitiæ est.

Cooperari autem debemus vocanti Deo, Con-
formanda humana voluntas cum Divina.

A

MUL

Emblemata selecta

V.

MULTI VOCATI PAUCI ELECTI

*Ad verbi sonitum divini rarus anhelat
Pars potior mundi delicias sequitur*

DEUS

Sacro. politica.

V.

DEUS Sacro in Elogio, se nominat Patrem familias. Hoc est nomen, quod sibi ipsi tribuit Deus, & ad eum illi convenit, ut dicat Job, xxxviii. *Quis est pluvie Pater? aut quis genuit stillas roris?* Omnium rerum Pater vocatur, usque & guttæ aquæ, & roris, quia omnia creat & conservat. Non dicitur Dominus familias, quod est nomen Majestatis, sed pater familias, ut nos confortet atque invitet, ut libentissimè ad ejus servitium accedamus. Verum homines ad eum sunt ducibiles ad proficiscendum in vineam Sathanæ, ut quamvis non vocentur, aut præmii aliquid illis promittatur, omnes illuc pergant.

Adusterinae plantationes, Sap. IV. Plantæ illegitimæ, quanquam bene agere proponunt, cum vocantem Deum, ac prædicationem audiunt, postquam tamen illic exeunt, nihil est amplius. Sicut ova, quæ sunt in igne, sudant & à se guttas aquæ emittunt: ab igne verò separata, ut ante sicca remanent. Unum est ex signis reprobationis, quod quis prædicationes audiat, nec ex illis fructum percipiat. Affirmat id Paulus: *Terra sæpè venientem super se bibens imbrem, & germinans herbam opportunam illis, à quibus colitur, accipit benedictionem à Deo: proferens autem spinas ac tribulos, reprobata est, & maledictio proxima, cujus consumatio in combustionem* Habr. vt.

Emblemata selecta

VI. *t. grec*

NOSTRUM POLITEUMA IN
COELIS.

*Patria non nobis hic est; quærenda supernè;
Hanc pete, sustuleris si grave carnis onus.*

Justus

Sacro-politica.

VI.

Justus est in patriam amor. Hunc omnibus natura inſeuit, ut vel ſanguinem pro ea fundere dulce ſit, & glorioſum. Dulce etiam ac delectabile eſt vitâ, luce, præſentibus gaudere : verùm ad alium longè eminentiorem homo creatus eſt finem, nempe ut hîc in terris Deo ſerviat, obtemperat, colat, amet, ac tandem finita mortali hac vitâ, eo in Cœlis fruatur æternum. Ne aſſimiletur Epicureis, qui Deum, ejuſque providentiam negârunt, ac libidinibus fue- re & voluptatibus deditiſſimi, Horat. lib. i. Epist. 4. Complures terræ filii, Struthionis inſtar, volare neſcij, mentem ad ſuperna tollere neſciunt, humi tantum curſitant, ac per ima repunt, preſſi & amo- re terræ ac pondere. Aſt in Cœlum cum S. Au- guſtino in Soliloquio animæ, c. 21. elevanda mens eſt, dicendumque : Si, mi domine, pro corpore hoc ignobili & corruptibili tam magna & innumera be- neficia præſtas à Cœlo, aëre, terrâ, mari, luce ac te- nebris, calore & umbrâ, ventis & pluvia &c. Qua- lia, quæſo, quam magna & innumerabilia erunt illa bona, quæ præparaſti diligentibus te in Cœ- leſti illâ Patriâ, ubi te videbimus facie ad faciem? Si tanta nobis facis in carcere, quid ages in Pala- tio? &c. Illuc itaque aspira. Illuc per bona o- peram Scalam tibi fac, ut in Cœlum concendas.

Emblemata selecta
VII.
IBI COR, UBI THESAURUS

*Quid mihi cum vanis thesauris? Nam cor ibidem
Est, ubi thesaurus, Christus, in arce Poli.*

Aurum

Aurum sitiunt mortales; & propterea tanta est temporalium cura, ut patet in diversis hominum laboribus; alii namq; in Scientiis, alii in mechanicis artibus, alii in agricultura laborant.

Impiger extremos currit mercator ad Indos.

Atq; idcirco Poëtarum non nemo eleganter cecinit:

Numerus honoratur, sine nummis nullus amatur.

Nummus ubi loquitur, Tullius ipse tacet.

Verum nihil iniquius, quam amare pecuniam, inquit Ecclesiasticus. Et veteres dixere, nihil esse tam angusti animi, tamq; parvi, quam amore divitias. Nihil honestius, magnificentiusq;, quam pecuniam contemnere, si non habeas, si habeas, ad beneficentiam liberalitatemq; convertere. At complures majorem habent Marsupii curam, quam vitæ, ut est apud Novium, de propr. rerum. *i.* Dixi ego quam vitæ æternæ; terrenis tantum per fas & nefas inhiantes, atq; ibi Cor eorum, ubi thesaurus, dicente Christo. Enim vero in Cœlis thesaurandum; qui id agunt, veras sibi, firmas ac nunquam perituras acquirunt divitias; nam ut canit Mantuanus:

Est requies i' te, illic aeterna voluptas,

Perpetuus, plendor, gaudia, risus, amor.

Emblemata selecta

VIII.

DESINIT HUMANUM DIVI-
NUM INCIPIT.

*Deficit humanum, ne desicce, quando levamen;
Nam Deus ultra humanum sugerit unus opem.*

Spes

Sacro-politica.

VIII.

Spes ac fiducia in Deum nunquam est deponenda.
Hujus rei in David vide admirabile exemplum
II Reg. XIII. Job tribulationes adeò depressere, ut
omnes eum ad priorem fortunam nunquam rever-
surum crederent, at hac eum abysso educit Deus,
sterquilinum in jubilum commutat, divitias ei
multiplicat, ac centum quadraginta annos vitæ
addit. Jonas, quantumlibet duplici ergastulo,
ventre scilicet Ceti ac Maris conclusus esset, Deus ta-
men ad eum penetravit, atque incolumen in littus
stitit. Jonæ III. Daniel in lacu Leonum, Regio
Sigillo obsignato, versabatur, quæ nemo adire præ-
sumebat, Deus tamen eundem ingressus est, ac Pro-
phetam in libertatem vindicavit. Dan. VI. Spes
nobis hinc peregrinantibus est baculus, quo nixi
sustentamur, ac viarum molestias superamus, etiam
tunc, cum gravissimæ nobis incumbunt. Illa flu-
quantis animæ sacra est anchora, tutissimum salu-
tis perfugium, quo omnes hujus vitæ, vere furen-
tis Oceani, fluctus ridentur.

Emblemata selecta

XI.

SUPRANATURAM PRÆSTO
EST.

*Credet tibi noceat, nec terra, nec unda, nec ignis,
Si tibi natura Rector & Antor adest.*

Nihil

Sacro-politica

XI.

Nihil Deo est impossibile, ac penes eum omnium
locorum claves custodiuntur; ingreditur ille,
& egreditur, quocunq; visum fuerit. Extremis in
necessitatibus suos servat, eisq; fert opem. Tres hi
pueri in succensâ fornace constituti erant, flammis
undique circumvallati, adeò, ut nullus effugio lo-
cus pateret? illa tamen omnia vis divina penetra-
vit, atq; ipsos incendio liberavit. Dan. 11. Quo-
modo si rugiat Leo, & catulus Leonis super prædam
suam, cum occurrerit ei multitudo pastorum, à voce
eorum non formidabit, &c. Sic protegit Dominus
&c. Isai. xxxi. Ecce, quod verbis exaggerat Do-
minus sedulam curam, quâ de servis suis gerit! dua-
bus dissimillimis rebus se confert: Famelicis Leoni-
bus, & avibus volentibus nidos protegere; quorû
alteros naturales vires fulciunt, universos timo-
res contemnant; alteras verò intus pullorum
amor compellit, ne ulla pericula pertimescant.
Leo famelicus nullâ Pastorum cohorte, nec canum
latratibus deterretur, ut prædam è dentibus dimit-
tat; Avilq;, quamvis imbecillis sit, ut pullos tuea-
tur, nullum timet periculum; amor enim vires ad-
dit, quæ sibi à natura negantur. Quibus similitu-
dinibus voluit dominus demonstrare, quàm securi
sint servi sui, siquidem ad defensionem eorum tam
supernum amorem ac potentiam habent.

Emblemata selecta

X.

TRAGICUS TYRANNORUM
EXITUS.

*Vig. dolisq; strophas nectit sine fine Tyrannus:
Sed tragicam metam non superare valet.*

Tyran-

Sacro-politica.

X.

Tyranni nec lege diriguntur, nec ratione; stat
pro ratione voluntas. Hi sunt persecutionum
Aquilones, Austriq; trucas. Prodit Damasus Papa,
in vita S. Marcelli, solum Diocletianum brevi
tempore XVII. Christianorum millia exquisitis
necibus disrutiaffe. Eusebius de sua prodit ætate,
in Hist. Eccles. Lib. VIII. c. II. carceres omnes Chri-
stianis refertos, nec aliis locum maleficis fuisse; Ea
tempesta CCXXX. obsorpsit. Cætera quis fando
memoret? Successerunt Hæreticorum turbines:
Arianorum, Copronymi Imp. Iconoclastæ; Quis
Turbo Lutherus? Quæ Furia Calvinus? Dicamne?
Nunc Cinise est, ubi Troja fuit. At funesti fuere Tyran-
norum exitus. Infelices nacti mortes sunt Hære-
tici.

Virg. VI. Æn. *Discite iustitiam, moniti, Et non temnere
Deos.*

Emblemata selecta

XI.

SIC PORTARE SUOS DEVS AD-
SOLET.

*Quisnè Aquilam excelfo fore credat in aethere tutam?
Et tutum, quem alis fert Deus ipse aquile;*

Majo-

MAjori semper necessitati accurrit Deus : Ut eor-
 lateri adest infirmiori sinistro , & ipsi pavore
 palpitanti sanguis affluit opitulaturus ; ita Domi-
 nus. Videntur justi , quasi quorum obliviscatur
 Deus : Licet verò corpus patiatur , animam ipse
 gratiâ roborat ac recreat. Tangi sinit corpus , at
 animam servat, Dei thalamum , eamq; dona gratiæ
 plura , quàm Salomonis lectulum ambiunt. Sem-
 per præsto suis adest Deus. Sennacherib Assiriorum
 Rex arctissimè obsidebat Hierusalem, Et Rex Eze-
 chias orabat Dominum : permisitq; Deus ad extre-
 mum discrimen adduci Davidem & Ezechielem ;
 & eo in articulo liberat. Beatus, cujus Dominus
 defensor ejus, Sub umbra alarum suarum eum pro-
 teget : Itaq; si exurgat adversum illum prælium , si
 castra erga eum consistant , non timebit ; Dominus
 protector vitæ ejus , à quo trepidabit ?

Emblemata selecta

XII.

SIC LIBERAT PERICULIS.

*Tum Domino servire tenetur Signis & athen
Eriperc ærumnis cum volet ille suos.*

Per

PERsequabatur Israëlitos Pharao, & ad unum omnes internitioni dare volebat : verum tollens se Dei Angelus denocte in columna ignis, de die in nubis illos columna ducebat protegebatq;. Dominus, ait Regius Propheta, Protector vitæ meæ, à quo trepidabo ; custodit suos per Angulos Deus, multis periculis corpus ac vitam nostram eripiens ; cum enim vita nostra variis sit obnoxia casibus ac discriminibus, ab elementis, animalibus, dæmonibus atq; hominibus, ab his hominem protegit Angelus. Immittet inquit Psalmista, Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos. Proteccio hæc manifestè apparuit circa Tobiam, cap. VI. & XII. Apparuit & in filiis Israël, quos per varia pericula deduxit Angelus, Exod. XIII. Hinc & Judith gratias agens de hac protectione dicebat, Exod. XIII. Vivit Dominus ; quia custodivit me Angulus ejus, &c. Quoties ergo vel iter, vel opus alipud periculosum aggredimur, Angelo, tanquam protectori nos committamus, dicamusq; :

*Angele qui meus es Custos, pietate supernâ
Me tibi commissum serva, defende, guberna.*

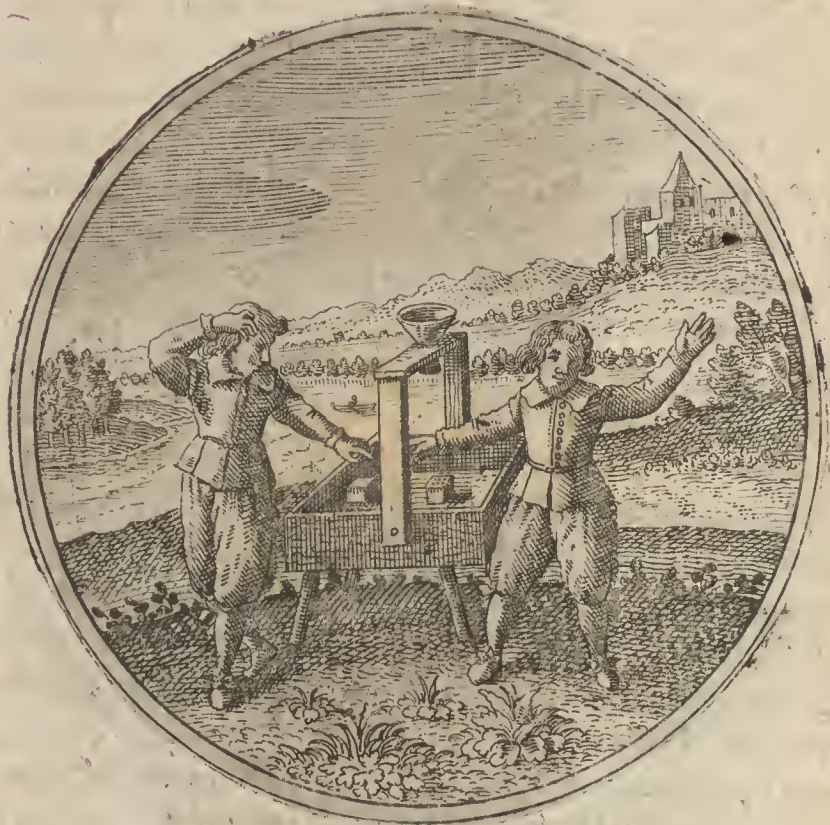
Emblemata selecta
XII.
REX REGVM REGES REGIT.

*Cor Regis in manu Dei est;
Is flectit illò, quò velit.*

Corda Regum in manu Dei sunt, ex, quocunq;
 voluerit, inclinât. Probos juxta cor suum,
 dyfcôlos pro populorum noxis evehet. In furore
 suo Reges concedit, & in indignatione sua affert.
 In pervicacis plebis flagellum Reges sublimat.
 Reges regnare, & conditores legum justa decernere
 præstat. Regum baltheum dissolvit, & renes eo-
 rum fune præcingit. Despectionem super princi-
 pes effundit, & oppressos revelat. Sedes ducum
 superborum destruit, & mites pro eis surrogat.
 Consiliarios in stultum finem, & judices in stupo-
 rem adducit. Gentes multiplicat, & perdit, subver-
 sasq; in integrum restituit. Regum à se evektorum
 ministeria perpendit, & cogitationes scrutatur.
 Profunda de tenebris revelat, & umbram mortis in
 lucem profert. Apostasiam Regibus, & impieta-
 tem Ducibus imperterritè exprobrat. Gentes in
 virga ferreâ regit, & Cedros Libani confringit.
 Nullius personam respicit, nullius magnitudinem
 veretur. Pusillum & grandem æqualiter curat,
 cuiq; pro meritis retribuit. Judicium durissimum
 Rectoribus minatur, Hierusalem in lucernis lustrat.
 Potentes potenter torquet, fortiores fortiùs cru-
 ciat. Cui appropinquare, clarescere est, Quem ti-
 mere, gaudere est. Cui servire regnare est.

Emblemata selecta
XIV.
SORTES HUMANÆ.

*Sortes hominibus jactantur:
Dei sed ad nutum cadunt.*

Sortes

Sortes ducere assolent mortales. In scripturâ sunt dispartes: bonæ & malæ. De bona bonorum gloriatur Paulus Col. 1. Qui dignos nos fecit in partem sortis Sanctorum. In hanc sortem, ut duceret idem gentes, se vocatum, ait: Act. xxvi. Ut convertantur à tenebris ad lucem, & de potestate Sathanæ ad Deum &c. De malorum sorte malâ, Eccles. vi. inquit: Animam nequam disperdet, & deducet in sortem impiorum. Infelix fors, vanâ ac momentaneâ. Jam verò hoc etiam attende: fors bona à solo Deo est: Sortes mittuntur in sinum; sed à Domino temperantur, Proverb. xvi. Ita Dei gratia datur, cui vult prædestinator Deus. In hanc vocamur. Huic cooperandum. Similes esse debemus lapidi Abeston, de quo Plinius lib. xxxvii. cap. x. Alber. Mag. & Isid. l. xvi.

Arcadiatellus lapidem producit Abeston:

Ferrens huic calor est; naturæ mira potestas;

Nam semel accensus conceptos detinet ignes;

Extingvique nequid pellucens perpente flammâ.

Tales & nos esse oportet. Semel accensi ab alto, minimè à Dei charitate.

Emblemata selecta

XV.

REGIO HAVT RELIGIO

*Non mihi Religio Cordi est, sed amor regionis;
Nimirum Regno in Religione latet.*

NON

Sacro-politica.

XV.

NON difficili, nec improbabili conjecturâ per-
spicere licet, bella nonnunquam Religionis
prætextu adornari quæ tamen eo collimant, ut Re-
giones prædivites per nefas occupentur. Sub pal-
liatâ fidæq; sanctitate Lupum gestant Fel sub melle
latet.

Nil minùs, quam Religio eis cordi est:

Verùm eis decantatum illud convenire certum:

Nulla fides pietasq; viris, qui castra sequuntur.

Templa resque Deo dicatas, vel ut Antiochus &
Heliodorus, prophanant; Sacratas Deo Virgines
opprimunt; humana divinaque jura contemnen-
tes; sed tandem, ut præfati puniuntur à Deo, ac
pessimâ morte intereunt; Itaque ruminandum eis
illud Virgilij:

Discite justitiam moniti, Et non temnere Divos.

Emblemata selecta
XVI.
FUIMUS TROES.

*Aëra quod lustras pedibus, lustravimus unus,
Nunc seipione fultus, vix solum geto :*

Vana

VAna est juvenus, dissoluta. Seria haut sapit,
 neccapit. Extollitur. Delirat. Cœca est. Sen-
 e autem minus æstimat, contemnit. Cùm stolidi-
 sit, sapientem se reputat. Nihil non audet. Est
 inconsulta juvenus, Mollis. Efferat. Corona verò
 senum, multa prudentia. Consilium, ratio, &
 prudentia in senibus est; Senes itaque honorandi.
 Vitia, ceu Syrtes, effugiunt; nihil ad omne con-
 sortium illis commodius est; quàm Resp. atq; pri-
 vatas felicissimè regere: despiciere malos impetus,
 ac vincere; qui animos nostros inconsultè diripi-
 unt: & consulere juvenuti, ac parcere; quid ipsi
 fuerint, quid tunc senserint, nondum immemores:
 digni denique, qui longâ senectute suâ Sapientiâ
 fruantur.

Emblemata selecta

XVII.

MUTUA RERVM METAMOR-
PHOSIS.

*Ignis aqua vires, vice mira, aqua concipit ignes;
Mutua naturæ semina quæque gerunt.*

Ajunt

A Junt Theologi: Quidquid potest facere causa secunda, nobiliori & altiori modo potest causa prima. Hoc præsupposito, certum est, naturam posse unam in aliam convertere substantiam; dicit enim Aristoteles: Alimentum per naturam convertitur in substantiam aliti. Virtute caloris gallinæ Ovi substantia in Gallinam convertitur; Videtur quoque; terram, inter cætera ignobiliorem, virtute Solis producere aurum, argentum, uniones &c. Hinc Philosophus 4. Meteor., virtute Solis terræ humiditatem converti in arbores, gramina, vinum, oleum, balsamum, ac similia. Isidorus in Etymolog. refert esse in Scotia fontem, quidquid in eum conjicitur, mox verti in lapidem. In Hybernia esse alium, si baculus injiciatur, partem quæ aquam tangit, in lapidem; alteram, quæ in terram figitur, verti in ferrum. Alchimistæ æs atque hydrargyrum in argentum purum convertunt. Si ergo Natura unam in aliam potest convertere substantiam, à fortiori Deus naturæ Author, cujus est immensa potestas, in quo cunctæ perfectiones altiori modo, quàm in creaturis extant.

Emblemata selecta
XVIII.
ALLEIN MEIN.

*Impatiens consortis Amor: sic turturis instar,
In morte ac vita Tu mihi sola places.*

In recensendis mortalium affectibus, præter fas ac humanitatem foret, amoris oblivisci, qui in omnium animis, nisi prorsus barbaris, regnans, tamen quosdam vehementius suis imbuat curis, sibiq; propius addicit. Est autem blanda & irrequieta cupiditas, iis ipsis placendi, qui nobis sive sorte, sive suâ virtute, sive nostro deniq; favore placuerunt. Et is quidem, velut insidiis, ita irrepit, ut nos antè sentiamus amare, quàm instituamus de amando consilium. Neque arduum in ipsis initiis esset excutere tantum pondus, nisi sensim, neq; sine suavitate incumbens, ita eos ipsos suis lenociniis caperet, quos affligit, præsertim inexpertos, ut putent inhumanum facinus fore, sibiq; omninò incommodum, si influentis mali dulcedinem à se aufint severo imperio arcere. Hoc autem affectu, si institutio recta accesserit, nihil in mortalibus magis eximium. Consortis verò minus est patiens.

Emblemata selecta
XIX.
VULGARE EST CARVM.

*Quod rarum carum Falsum est; vulgare quod extat,
Omnibus est charum; sic tibi ut Ova probant.*

Omnia

OMnia chara esse, quæ rara, plerique autumant: Aurum Arabicum, gemmas ex Indiis allatas, corallia, uniones, margarithas, cæteraq; è secretis terræ visceribus eruta, magnaq; industria conquisita extollunt, eaq; in prætio habent; quod rara sint, ea ab omnibus suspiciuntur. At vulgare quidem extat Ovum; magnæ nihilominus utilitatæ esse nemo negaverit. Finxere quondam Ægyptii Deum in ore ovum tenentem, ac per illud demonstrârunt, mundum ab ipso creatum; Ovare itaq; licet, velut olim Reges ibant Ovantes.

Emblemata selecta

XX.

FINITVM PRODVCIT INFINI-
TVM.

*Innumeros numerus numeros numerabilis edit,
Cantio ceu miris fert variata modis.*

Infi-

Sacro-politica.

XX.

Infinite in infinitum Musica condignè extollitur.
Vocatæ sunt Nymphæ, quod Aron apud Hora-
tium notat illo versiculo:

*Vidi docentem, credite posteris,
Nymphasq; discentes.*

A Cano Camœnæ dicuntur, ut Festus, Servius, ac
Macrobius docent, Carmen suave dant Olympi-
des Musæ,

*Musæ, quæ pedibus magnum pulsatis Olympum,
Plectra gerens Errato, saltat pede carmine vultu,*

Cantus suavitate Poëtas reddunt gloriâ immor-
tales, ac posteritatis memoriæ commendandos,
Gloriâ & Sapientiâ animos ad cælestium contem-
plationem, ut autumat Fulgentius, elevant. Can-
tus suavitate ab omnibus plurimi æstimantur.
Cantilenarum sunt Præsides. Lycurgus, ut refert
Plutarchus, bellici exercitationi studium Musicæ
admiscuit, quo bellandi vehementiâ, modulatione
temperatâ, consonantiam convenientiamq; habe-
ret, Musis, antequàm pugnas iniret, litans, quò &
oratione, præclarâq; memoriâ digna facinora
pugnantes ederent.

Emblemata selecta

X X I.

LA HONRA ET, ALMA DESTA
VIDA.

*Esse suam, Et vivum Virgo retinebit honorem;
Devirginata hunc perdidit.*

Inter

XXI.

INter omnes mulierum Status primatum Virginitas tenet; Undè D. Hieron. ad Nataliam: Tria præcipuè sunt genera metallorum: Ferrum, Argentum, aurum: Ferrum est Castitas conjugalis. Argentum vidualis. Aurum est Virginitas. Virginitas est ut Regina, Vidualitas ut Domina, Conjugalitas ut ancilla. Virginitas ut Patria, Vidualitas ut portus, Conjugalitas ut pelagus; Sicut ergò Aquila inter volucres, Lucifer inter Stellas, gemma; inter lapides, ita excedit matrimonium, & viduitatem Virginitas. Illa est sicut Lux Solis, viduitas sicut Lux Lunæ, matrimonium sicut Lux stellarum. Inæstimabilis Virginitas thesaurus. Nè perdas; Recuperari nequid. Non potest coronari corrupta. Ut sericum est, quòd cum in lutum cecidit, nunquam perfectè abluatur.

Veneris detergè mephytim.

Emblemata selecta
XXII.
SOLUS CUM SOLA.

*Et faciles flammis praesenti stramen ut ignem
In re concipiet : sic juvenilis amor.*

Facili

Facili negotio amoris impuri flammæ juvenilis concipit ardor; quem cavere tamen possunt, atque aliorum exemplo etiam tenentur. Judith mulier vidua, cum ad recens connubium impelleretur, cilicium ornatum prætulit, objecitque libidini jejunium, vigiliis somno, & otio laborem, inquit Sabellicus. Anna Phanuelis filia, post septimum connubii annum, vidua facta, ad quartum usque & octogesimum castè vixit. Idem in exemplis: Esseni, populi Syriæ, vitam olim duxerunt alienam ab omni mulierum commercio, Venere abdicatâ, inquit Plin. lib. 5. c. 17. Penelope, Icarî filia, nullis procorum blandimentis, nullis pollicitationibus adduci potuit, ut, absente per viginti annos marito, Ulyssæ, castitatem corrumperet; Undè Prop. lib. 3.

Hæc etiam clausas expugnant arma pudicas,

Quæq; terunt fastus, Icarïote tuos.

Ovid, lib. 3. Eleg.

Penelope mansit (quamvis custode careret)

Inter tam multos intemerata procos.

Emblemata selecta

XXIII.

TALIO.

*Per quod quis peccat, per idem punitur & idem;
Incidit insidias, quas alij peperit.*

Nemi-

Sacro-politica.

XXIII.

Nemini malum imprecari, aut vim inferre licet;
in illam namq; foveam, quam aliis struxêre,
incidunt: Thrasius seu Thrasillus. quem ad exoran-
das à Jove pluvias Busirim docuisset hospites im-
molare, interfectus est omnium primus. Ovid.
in Ibin.

Vt qui post annos sacri monstrator iniqui,

Elicuit pluvias victima cæsus aquas.

Perillus quoq; in tauro æneo (quem ad reos tor-
quendos excogitaverat) à Phalaride combustus
est. Ovid. in Ibin.

Aere Perillæo veros mittere juvencos,

Ad formam tauri conveniente sono.

Idem Lib. 4. de Arte amandi.

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli

torruit, infelix imbuit autor opus.

Phalaris quoq; Tyrannus eodem postea tauro in-
clusus, & crematus est, quò alios prius suffocave-
rat. Ovid. in Ibin.

Vtq; feros Phalaris, lingua prius ense resecta,

More bovis Paphio clausus in ære gemas.

Complura vide in Ravisij Theatro Hist. ac Poëtico.

fructus

Emblemata selecta

XXIV.

OMNIA FINEM HABENT.

*Omnes res numero, mensura, aut pondere constant
Quicquid agas, certi tramite finis agas.*

In stadio quidem omnes currunt ; sed unus accipit bravium, 1. Cor. 9. Margarita, quæ tanquam præmium Sanctis proposita fuit , Christus fuit. Universi cucurrerunt, ut illud arriperent ; sed omnes juxtà fidem defuncti sunt, non acceptis re-promissionibus , sed à longè aspicientes , Hebr. 11. Exultavit Abraham, ut videret diem Christi, Vidit & gavissus est, Joan. 8. Vidit quidem, sed arripere non potuit. Sic eum Jacob scalæ innixum vidit, sed non ascendit per eam. Genes. 28. Odoratus est illum Isaac, cum dixit : Ecce odor filii mei, quasi odor agri pleni, Gen. 27. Sed gustare non potuit. Usque ad summitatè virgæ pervenit Jacob: sed arripere haud valuit. Præclarum cursum fecit Joseph, qui, ut expeditius curreret, pallium reliquit, sed ad umbram solùm pervenit. Ut felix hic cursus absolvatur, à longè ac retrò currendum, ut ad metam, sive ultimum beatitudinis finem deveniatur. Ab infantia curendum.

Emblemata selecta

XXV.

DVLCE EST DESIPERE IN LOCO.

*Tempora sultitiam, gravitatem sapè vicissim
Deposcunt; prudens, desipit atque sapit.*

Inter-

Interpone tuis interdum gaudia curis.

DEsipere in loco dulce. Nonnulli tamen sua in stultitiâ parum sapientes iudicati ac habiti sunt: Pſylli populi, dum Austrum ventum plus nimio haberent invisum, ut sibi ac terræ suæ obnoxium, sumptis armis in eum hostiliter profecti sunt, ceu vivum aliquem hominem, & non rem incorpoream peterent, Herod: lib. 4. & Gell. lib. 6. ~~cap. 11.~~ Melitides fuit stultus, ab Homero celebratus, qui eversa jam Trojâ, venisse legitur, auxilium laturus Priamô, Lucian: apud Erasum. Amphistides tantæ fuit stultitiæ, ut ignoraret, utro ex parente prognatus esset. Accon vetula eo laboravit delirio, ut solita sit ad speculum, sua cum imagine, perinde ac cum aliâ muliere confabulari Cælio auctore atq; Erasmo. Itaq; abluimus Æthiodem: stultum efficere volentes sapientem, &

Parisios solidum si quis transmittat asellum,

Si fuit hic asinus, non ibi fiet equus.

Emblemata selecta

XXVI.

OGNIPESO HA CONTRA PESO.

*Pondere te metiere tuo, nec viribus exi;
Nam tibi par, vel te fortior esse potest.*

Quam

Quamvis pusillus, non contemnendus hostis.
 Sordido sub paliolo vires latent. Exiguos
 maculos nullius esse valoris, æstimat mundus.
 Minutæ sunt gemmæ: at magni æstimantur. Fru-
 mentum multiplices profert fructus; Caniculus
 pulcher diligitur magis, ac dilato ore & capite
 crasso hians canis. Pisces magni non adeo sanitati
 conducunt ac Gobii. Echeneis ingentes remorari
 naves valet. Proverbium erat Græcis: Amens
 longus. Cato inquit:

Corporis exigui vires contemnere noli;

Ingenio pollet, cui vim natura negavit.

Licinius Calvus, orator facundissimus, Aristoteles
 sublimis philosophus aliiq; parvi erant: attamen
 omnium doctissimi. Gigantes famosi mortalium
 erant pessimi. Verum quidem, natu grandiores
 non ineptos semper esse, ac parvos: neq; parvos
 meliores. Neronem suspice.

Emblemata selecta

XXVII.

QVI AMAT PERICVLVM IN
ISTO PERIT.

*Ignis ait: Noli me tangere, quisquis anhelat
Exitio, præcepto spontè perire solet,*

Pyrau-

Pyrausta vermis est de specie araneorum, favis perniciosus. Volitat ad lucernas tantisper, dum combustis pereat alis. Hinc adagium: Pyraustæ gaudere gaudium: de momentaneâ ac brevi lætitiâ; namq; momentaneum, quod delectat, ætenuum quod cruciat. Qui semel à recto desciverit, legesq; contemnere didicerit, is postea fit ad omne improbitatis genus propensus. Si quis voluptatum imperium semel æquo animo patiat, illum postea variarum belluarum inducere formam. Neminem posse satis sibi à voluptatibus temperare, nisi divinam opem implorarit; Quare temperans putandus est Dei amicus. Opus esse eximiâ quadam sapientiâ, ubi quis in aliquam turpem cupiditatem inciderit, ut inde pedem retrahere possit.

Emblemata selecta
XXVIII.
MALE TINNIT.

*Mens hominis latitat quærendo prolice vocem ;
Erumpit subito mens simulata foras.*

Inscrui.

Sacro-politica.

XXIII.

Inscrutabilis est hominis animus : at loquela
eum facit manifestum. Loquere, ut te videam;
& mendacem oportet esse memorem. Melius
verò est tacere, quam malè loqui. Cohibenda est
lingva. Pugiones erant prisca sic dolosè tecti, ut
nulla esset suspicio latentis ferri, atque hoc voca-
bant Dolones. Hoc teli genus duplici fuit discrimi-
ne; aut enim nodosus validusq; fustis pugio-
nibus condebat, aut flagellum aurigarium. Maro
lib. 7. Æneid. mentionem facit.

Pila manu, sævolq; gerunt in bella dolones.

His dolonibus dolosa lingua rectissimè confertur.

Linguae dolus tam prisco se flammate jaçtat, ut
cum Orbem soli quatuor homines constituerent,
inter eos tamen doli faber reperiretur. Narrat
Poëta vetus, aurei & argentei sæculi felicitatem,
sed eà transacta.

Protinus irrupit vena peioris in ævum

Omne nefas, fugère pudor, verumq;, fidesq; ,

In quorum subière locum, fraudesq;, doliq;, ,

Insidiæq; , & vis, & amor sceleratus habendi.

Emblemata sc̄iecta

XXIX.

QUALIS CAUSA TALE EFFECTVM

*Conuenit effectum causæ sobolesq; parenti;
Quid mala: nisi malus quàm mala mala ferat?*

A na-

Sacro-politica.

XXIX.

A Natura maligni ac nebulones rarissime de-
flectunt, in omne vitiorum genus declives.
Æthiopem potius abluas; ac naturam licet furcā
impuleris, tamen usq; recurret. Nullis legibus,
nulla temperantur industria, omnibus exosi, iustis
contrarii, innocuos opprimunt. Virtutis culmen
ne attingent quidem. At

Nobilitas hominis

Mens & Deitas imago.
Virtutum clara propago.
Miserum revelare jacentem.
Mentem frænare furentem.
Naturæ jura tenere.
Nisi turpia nulla timere.
Terrenas temnere dotes.
Cælestia carpere regne.

Ovid. in lib. de vetulâ.

Gualterius de Castilione canit.

Nobilitas sola est animum quæ moribus ornat.
Verum — Degenerant homines vitiis, fiuntq;
minores. Canit Claudianus — Virtute remota
Migrat in exilium nobilitatis honor.

Emblemata selecta

XXX.

TERROR ET ERROR PANI-
CUS.

*Ne quem despectes, nocet & parvissimus hostis;
Panicus & terror, sepè vel error obest.*

GAlli cantus Leones terret, fugiuntq;. Timidi-
 tas ad probitatem facta, crebrò in vitia defle-
 ãit; si enim in ignavos affectus omnino transierit,
 qualemcunq; securitatem amans, tunc inepta vir-
 tutibus, nec privatis aut publicis rebus utilis, in
 vitium, illudq; fœdissimum degenerat. Quos
 autem hæc imbecillitas fregit, scire, nisi, cum pe-
 ricula instant, idcirco est arduum, qua sibi consciã
~~carpimmi~~ metus, diligenter illius indicia tegunt,
 etiam adornatis ad audaciam verbis, & discrimina
 quodammodo laceffentes, cum utiq; illa absunt.
 Cæterum injurias, contumeliam, cladem, quam ti-
 mere tam pati idonei, ad omnem speciem minantis
 fortunæ horrescere; neque hæc mala, quæ tanto
 perè metuunt, forti constantiq; studio, sed dejecto
 ac ignobili, declinare; virtutem singulorum atq;
 vim, ne quidem tentatam expertamve, supra suam
 timidè ducere, cunctosq; & odisse, & invitâ ingra-
 taq; apud se veneratione mirari.

Emblemata selecta

XXXI.

IMPOSSIBILE, POSSIBILE ALI.
QUANDO.

*Optica cum radiis ad passus mille peragrat,
Et bombardas e minus ista petit.*

Non

Non cuncta esse impossibilia patet in belluarum
ac monstrorum domitoribus, atq; etiam in iis,
qui alios à summis periculis liberarunt. Bellerophon,
filius Glauci regis Corinthiorum, falso accusatus Stupri,
à Stenobæa Præti Archivorum regis uxore,
expositus est Chimææ triformi, quam tamen domuit.
Ovid. lib. 2. de Trist.

Nam quid de tetrico referam domitore Chimæa,

Quem letho fallax hospita pœna dedit?

Alcan Sagittarius Cretensis serpentem confodit
illæso filio suo, quem Ille jam habebat in faucibus.
Coræbus monstrum toti Peloponeso formidolosum occidit.
Ovid. in Ibin.

Quod dextra Cosæbi

Vicit, opem miseris Argolicisq; tulit.

Difficilia itaq; factu, facilia etiam fieri posse patet.

Emblemata selecta
XXXII.
RERUM VICES.

Tempore ^{euu belli} *sic pacis* *sperabo tempora* ^{Pacis} *Belli.*

Natu-

Natura providentia est, ut Corruptio unius sit generatio alterius, inquit Arist. Ipsa sui depastrix, suiq; reparatrix est. Prædatrices rerum. 4. sunt qualitates sibi contrariæ; & eadem aliarum continuo genitrices, novâ exorta re ex corrupta priorē. Ut nec pulex pereat, quin aliud inde existat. Sic omnium sunt rerum vi. es.

Nunc pluit, Et claro nunc jupiter Æthere fulget.

Affulgente Pacis tempore, nil acceptius ac jucundius: etenim

Nulla salus bello: Pacem te poscimus omnes:

Interim dum Pax aurea nitet, de futuris forsan hostibus mature consulendum, cavendumq; ; miles conscribendus, aliæq; ad id necessariæ provisiones faciendæ; sapientum enim est prævidere futura. Unde Ægyptii virum Sapiensem cum ternis finxere capitibus, quorum uno præterita, altero præsentia: tertio deniq; provideret futura,

Emblemata selecta

XXXIII.

INJUSTE PRODITOREM, NON
PRODITIONEM ODERIS.

*Iusto Deo sic proditor
Est odio ceu proditum*

*Et auter, ad ipsum malum
Unum, ferunt stipendium.*

Tradi.

Traditionem amo, odi traditorem. Qui tradunt; hos amo, qui tradidère, illos detestor. Plurimi fuère tales reperti, Indiesq; perfidi similes conspiciuntur. Zopyrus Persa benignè à Babylonis exceptus, urbem eorum Dario prodidit. Harpagus Astyagem dominum suum prodidit Cyro Persarum regi. Jolas Alexandri pincerna Dominum suum veneno suffocavit. Ulysses Calypsonympham, cujus hospitio septem annos fuerat usus, fide violata deseruit. Propert. lib. 2.

Sic a Dulychio juvene est elusa Calypso,

Vidit amatorem pandere vela suum.

Cleomenes Spartanus Argivos, induciarum fiducia confopitos, noctu invadens, alios contrucidavit, alios duxit captivos. Sic

Nusquam tua fides, nec hospes ab hospite tutus.

Itaq; Fide, sed cui vide.

Emblemata selecta
XXXIV.
POLITICUS.

*Sit frons aperta, lingua parca, clausa mens,
Qui jure possit dici Politicus.*

Sacro-politica.

XXIV.

Politici oculo similes, cuncta vident, se unos non. Adæ itidem, qui Doctor creatus, rebus omnibus nomina dare scivit, cujusq; apta naturæ, at sibi uni non se vel nudum esse nesciebat. Tales hodiè multi scioli; at suorum nescii atq; salutis, rerumq; conscientia. Terrena sapiunt. Aquilæ, ac Lynces in sæcularibus multi; Talpæ in spiritua- libus. Aliis, non sibi sapiunt, consuluntq; Qui ~~sapit~~ fronte est aperta; nil in eo subdoli; complu- res verò extant atque extitère dolosi, velut Ulysses ac Syfiphus: Hom. apud Erasum.

Syfiphus in terris, quo non astutior alter.

Sapiens quoq; lingua est aperta, mente clausa fer- da namque oris est eluvies, atq; omnia in buccam venientia effutire delirum: Vita verò, quæ pari cum verbis ambulat gradu, adproba est.

Emblemata selecta

XXXV.

FIDELIS INSTAR HOMINIS

*Blanditur cauda canis, & sua numina praestat,
Hæc serendo litteras ad hospites.*

Fide.

Feldeles existunt Canes ac solertes. Argus canis fuit Ulyssis, qui reversum ab expeditione Trojana dominum post annos viginti fertur agnovisse. Chiron canis fuit Codri Poëtæ pauperrimi. Juvenal.

————— *Et recubans sub eodem marmore Chiron.*

Durides canis fuit Lyfimachi, qui accenso Domini rogo iniecit se flammæ, authore Plinio lib. 8. ~~Gravis~~ nomen est Catellæ, qua Arethusa absentis mariti desiderium solabatur. Propert. lib. 4.

Gravidus, Scatula vox est mihi grata perrennis.

Issa nomen est catellæ, quam Publius habuit in deliciis Mart.

Issa est passere nequior catulli:

Issa est purior osculo columbæ;

Issa est blandior omnibus puellis:

Issa est charior Indicis lapillis?

Issa est delicia catella Publi.

Lethargus Hippommanis cum mortuo etiam Domino est tumulatus. Canis Pyrrhi Epirotarum regis in Domini rogam se coniecit.

Emblemata selecta
XXXVI,
NATURÆ INCREMENTUM.

*Ore capit mures felis, pede captat eosdem
Catellus, hosq; devorat.*

Natu-

Sacro-politica,

XXXVI.

Naturam expellas furcâ: tamen usq; recurret,
—— ———— *Tolle periculum.*

Jam vaga profiliet frenis natura remotis.

Assuescere à teneris multum ———— Venaticus
ex quo

Tempore cervinampellem latravit in aula,

Militat in Sylvis catulus.

Quo semel est imbuta recens servabit odorem

testa diu.

Neq; facile natura expellitur; nam

————— *Ad mores natura recurrit*

Damnatos, fixa & mutari nescia. Itaq;

Nil dictu fœdum. visusq; ea limina tangat,

Intra quæ puer est;

Magna ergo res est proba prolis educatio, & vel
ab ipsis cunis adhibenda;

Es

AMOR

Emblemata selecta
XXXVII.
AMOR BARBARUS.

*Ecquis amor Russi, qui uxorem cædit amore?
Nec nisi, quam plagis uxor amare cupit.*

UXoribus Rufforum, ultra Poloniam longa est captivitas, quas domi serio continent, dignas quoq; majoribus malis: adeo servilibus supra fidem ingeniis demissas esse ajunt. Virorum in se benevolentiam ex verberum numero aestimant: nunquam melius suo judicio habitæ, quàm cum in sæva ingenia inciderunt. Quidam è Germania in Moscoviam migraverat, vir è plebe, & si nomen in tantilla re placet, Jordanes dicebatur. Hæsit ergo in illa regione, & cum sibi eæ sedes placèrent, inde etiam duxit uxorem. Hanc cum charam haberet, omnibusq; officiis mutuam gratiam affectaret, illa dejectis luminibus mœsta, crebro, in singultibus, & cæteris mœrentis animi indiciis erat. Viro denique sciscitanti mœstitiæ causam; Quid tu, inquit illa, tam egregiè fingis amorem? Num putas latere me, quam tibi vilis sim? Ubi sunt verbera, quibus te amare docuisti? Hoc certe potissimum pacto maritorum in uxores apud nos benevolentia & cura sancitur. Hoc audito, primum stupor continuit risum, mox utroq; evanescente, arripuit cædendæ mulieris causam; & illa fustibus mitigata, tum primum bonâ fide amare & colere virum cœpit. Nec tenuit ille modum; grandi enim icu dicitur hujus etiam crura & cervicem afflixisse.

Emblemata selecta
XXXVIII.
FIDE SED CUI VIDE.

*Cui fides, videas; tanta est simulatio saeculi!
Si quis ait, negat is: sin negat, ipse ait.*

Qui

Quidam in omnibus rerum exordiis induunt non veram, & ideo majori specie subornatam prudentiam: veluti maturâ sapientiâ compositi, verba tardè euntia deducunt, lento vultu, & astum cum humanitate fingentia. Non quidquid splendet, est aurum: neq; id omne, quod amicitiae nomen habet, familiaritas est. Aman à fratre Absalone ad convivium invitatus, vitam deperdidit. 2. Reg. 19. *Melius est, inquit Salomon, vocari ad oleram cum charitate, quam ad vitulum saginatum cum odio.* Fraudulentus est mundus, astutus, subdolanus, versutus, vafer, veterator, tortuosus, callidus. Aliud agit, aliud simulat. Fando decipit, ut canit Ovid. lib. 1. de Arte.

Tuta frequensq; via est per amici fallere nomen,

Tuta frequensque licet sit via, crimen habet.

Veritas mundo est pâlliata; vel ad alterius odium, vel commodum suum respicit. Vulpes sunt: verum maledictus dolosus. Malach. 1. v. 14. *Moliti sunt sermones ejus super oleum, & ipsi sunt jacula.* Psal. 54. *Recreant aures, feriunt corda; Itaq;*

Vir vide- , quid cui dic- , dum magnus hab-

Et vide- as, ne fortè ru- as, dum stare vid- eris.

Prospici- , quem despici- , dum ledere qua-

Emblemata selecta

XXXIX.

NEC CUNCTANDO, NEC FESTI-
NANDO NIMIS.

*Sapè malum peperit morà : festinatio sapè :
Festina lente ; sat cito pervenies.*

Sacro-politica
XXXIX.

IN arena consilium;

Temporis in puncto qui sapit, ille sapit;

————— *Nocuit differre paratis;*
nec enim de die in diem differendum.

Quod facis, hoc cito fac.

Veni, Vidi, Vici. Periculosa cunctatio; Nec ta-
men semper probatur; periculum enim sæpius in
morâ.

Unus homo quidem cunctando restituit rem.

Non omni tempore consultum. Et minus præ-
meditatè aggredi opus, nocivum; Quare ut Lati-
nis Proverbium est:

Festina lentè.

Sat citò, si sat benè.

Emblemata selecta
X L.
GERMANORUM FIDES.

*Quid Germana fides queras? an dextra vitrumq;
Dextra fidem stabilit, constabitque merum.*

Prodi.

Proditores ac perfidi omnibus sunt exosi. Pto-
 lomæus Judæus, Abobí filius, Socerum suum
 Simonem Judæorum Principem, convivio excep-
 tum, cum duobus filiis interfecit, regnandi cupidi-
 tate. Zopyrus Persa benignè à Babiloniis excep-
 tus, Urbem eorum Dario prodidit. Hanibal Se-
 nior appellatus, Astrubalis filius, cum primo bello
 Punico totam Italiam vastaret, Cornelium Asinam
 Consulem, spe pacis vocatum ad colloquium, Pu-
 nicâ fraude interfecit. Non tales extant prodito-
 res Germani: verùm fidem sibi invicem, atq; inter
 pocula quidem, addictam, sanctè servant. Fraus
 dis, perfidiæ, & scelerum ingentium expertes:
 neq; odia sub amicitiaë titulis latent, atq; omnino
 ingentia scelera verecundus populus ignorat. Apud
 hanc gentem aperti mores placent. Omnem spe-
 ciem reconditi astus odere. Germani nullâ comi-
 tate suavius, quàm longo nec sobrio convivio pe-
 regrinos excipere credunt: & tunc verissimam ab
 ipsis hospitibus benevolentiam in se expromi, ubi
 mutuis poculis inundare non abnuunt. id summa
 urbanitas, & coeuntibus primâ amicitiaë animis,
 in fœderis locum. Pretiosum est amicitiaë pignus,
 quod bibendo cum Germanis sancitur.

Embleinata selecta
LXI.
VANÆ SINE VIRIBUS IRÆ.

*Quid iuvet iratos, & quid iuvet esse minaces!
Contra hostis vim nil ira minaq; valent.*

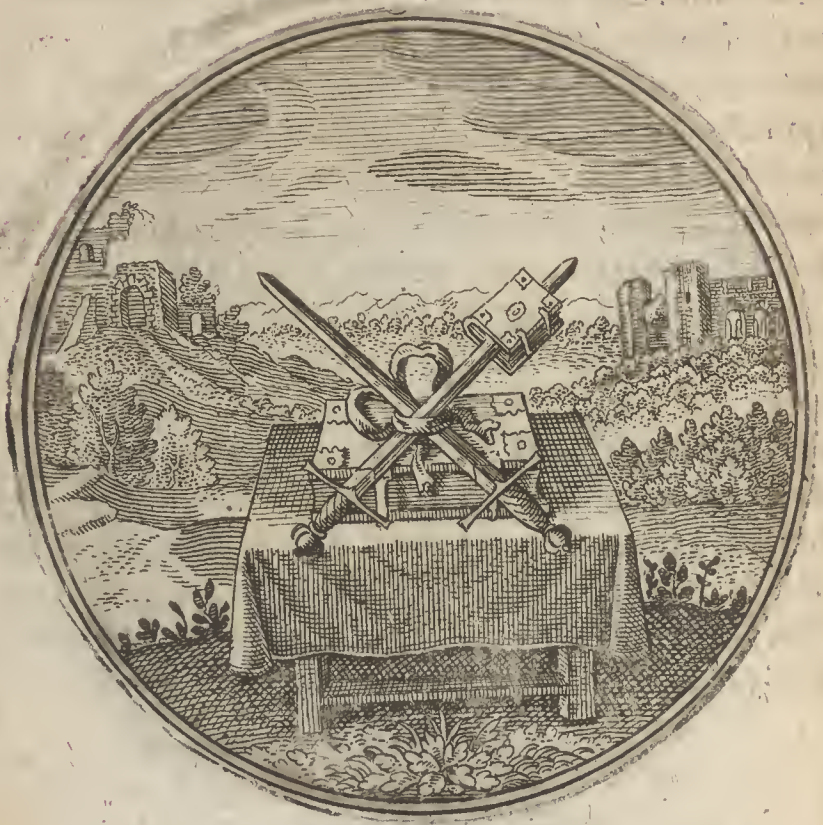
Sacro-politica.

XLI.

Vana est sine viribus ira.

AD iracundiam atq; indignationem nonnullis maximè proclivis est animus, nec facile post primos impetus mitigant. Ob muscæ aut pulicis unius morsum adeò irâ exæstuant, ut mundum inverfuri videantur. *Virum stultum*, ait Job. c. 5. *interficit iracundia, ac Zelus & iracundia minuunt dies*, inquit Eccl 30. Itaq; moderandum iræ. Prisci in Symbolum iræ moderatæ pingebant quercum, ramis oliva intercurrentibus; quod animus irâ durus sit lenitate temperandus. Pier. lib. 51. Hieroglyphic. Quercus, ait, eâ in signis asperitate quæ omnibus conspicua est, non immeritò fertur usq; adeò inimica esse oleæ, ut eam juxta se positam extingvat: Olea verò cum sit pacis, mansuetudinis ac lenitatis indicium, excogitatum est Quercum oleâ complicare, cum iracundiam atque inexorabilem animi asperitatem sese ad lenitatem dedisse significandum fuerit. Certè, Arist. ait, Heròis esse, tarde irasci, & iræ citò oblivisci.

Emblemata selecta
XLII.
ARMIS ET LEGIBUS.

*Arma juvant Leges:
Leges arma juvant.*

In toto mundo Lex, Ars, Mars cuncta gubernant:

NUnquam pulchrius, quàm à Sapien-
tibus Resp. gubernantur. Illos, cum
Optimates vocant in publicæ felicitatis
partem, seipfos quidem primum, quasi
illius genij participes, commendant,
tum Reip. nervos addunt; Lex est
hominum Regina. Belluarum est, quæ
sibi invicem ratione persuadere nequeunt,
armis, ad hominum rationem disceptare;
cùm honorificentissimum telum sit
innocentia & æquitas. Qui semel à recto
descivit, legesque contemnere didicit,
is postea fit ad omne improbitatis
genus propensus. Bello verò barbaræ
ac gentes efferae atq; effraenes sunt
domitæ, & domantur, atq; ad vitam
rectè instituendam, administrandamq;
justitiam, bello devictæ, instituntur;
edoctæ id, quod canit Virg. lib. Æneid.

Discite justitiam moniti, & non temere Deos.

Emblemata selecta
XLIII.
MISERUM ALIUNDE SAPERE.

*Qui solis oculis alienis cernit, & audit
Auribus, atq; animo consulit, is miser est.*

Væ tibi, Terra, cujus Rex puer est.

Optare bonos ac sapientes Principes, pietas est. Diverſæ ad Regum purpuram viæ, non unam omnibus mentem injiciunt: ſeq; longè aliis conſiliis regere ſolent, qui novas habenas in rudem adhuc imperii populum moliuntur, quàm qui jam affuefactis gentibus, tuto ac per iplarum vota regnant. Rurſus aliùs ſenſus eſt hominis, ſceptrum per ſuffragia adepti, aliùs paternas atque avitas opes tenentis, cum hæreditate imperandi. Artibus parta malis regna, Reges aut amittunt, aut ſecum everſa obruunt. Rex ſe hominem meminerit. Triumphantibus Romæ ſervus à tergo inſclamabat: Memento hominem te eſſe; Sin, regnorum everſio, Regum eſt crudelitas, adeoque beſtialitas. Miſer adhæc Regis eſt ſtatus ac conditio, alieno ſemper nutu atq; arbitrio regentis.

Emblemata selecta
XLIV.
ARS IMITATUR NATURAM.

*Sufflatis caligis mediis incedit in undis,
Interra pedibus qui modo fecit iter.*

Cuncta stupenda ac præcellentia in Orbe natura
 produxit: aurum, argentum, uniones, mar-
 garitas, &c. rerum omnium species admiranda,
 quibus contemplandis humanus non satiatur ani-
 mus; rara simul ac portentosa naturæ opera con-
 spiciuntur: Naturam ars imitatur: per immensos
 vela pandit Oceanos, tutaq; transvehitur: Artifi-
 cia naturæ simillima elaborat; exquisitissima præ-
 tiosissimaq; fuerunt diversorum opera: Phydæ,
 Praxitilis, Apellis, Protogenis &c. Naturam pene
 excedentia; Ars perficit naturam.

Emblemata selecta
XLV.
CONSUETUDO EST ALTERA NA-
TURA.

*Qui manibus mancus, natura scribere nescit,
En pedibus lepidum scribere discit opus.*

Sacro-politica.

XLV.

ADmirandum est naturæ artificium, atq; ingenii
humani vis ac potentia. Multi adeò felici
ad scientiarum aliquam ingenio nati sunt, ut eis
Ars supperat, quod natura negavit. Nulla eis
prudentiæ atq; industriæ signa desunt. Consue-
tudo altera est natura. Vidimus manibus carentes
fila texere, literas pedibus exarare. Singulis
mortalibus proprium aliquid natura concessit:
prorsusq; ingenti miraculo, per tot sæcula & no-
mina populorum, admirabilem quandam virtutis
indidit lucem, quâ alere se atq; enutrire suos va-
leant. Licet verò, tanquam eminentes in con-
denses sylvis arbores, præcipua ingeniorum & af-
fectuum genera intueri, quibus homines agi solent,
ac propemodum componi, simulq; à cæteris in-
signi discrimine separari.

Emblemata selecta

XLVI.

ET HÆC DEFECTUM SUPPLET.

*Quin quod ludentem. lapides talosq̄ moventem
Vidisses pedibus, qua manibus caruit?*

Nov

Sacro-politica.

XLVI.

Non superflua erit cogitatio recensendi diversissimas hominum classes, in quibus se unusquisque inveniet, & qualis esse possit, ex imagine deprehendet; juvat affectus, impetusq; mortalium, bonis suis stipatos. Faciles eorum industrias admiramur, & qui meliori eruditione imbuuntur. Rerum omnium scientiarumq; primas species, etsi à naturâ sibi negatas, facillimè ac penè non cogitantes admittunt: Ingens quidem argumentum esse crediderim, impetu & veluti fortunâ tantam rerum copiam ab iis conquiri. Et maximam habent speciem cultæ indolis, & per omnes scientias adornatæ, debita sapientiæ bona occupant,

Emblemata selecta
XLVII.
ARS SUPERAT NATURAM.

*Materiam naturam rudem producit, at arte
Corpus Vulcanus Spirituale parit.*

Natu-

Sacro-politica.

XLVII.

Naturam Ars quandoque excedit; cernere id sicut in educatis de subjectâ materiâ nobilissimis atque excellentissimis rerum speciebus ac subtilitatibus, à natura haud productis, verùm ab ingenio humano, arte atque industriâ extractis; imò & quinta, Arte Alchimistica, produci solet essentia; Specta Myropolia Ungventariorum & Pharmacopolarum; Plumariorum textrinas, atque officinas Phrigionum, ac admirandas rerum præcellentissimarum species exhibebunt contemplandas, arte effectas; magni splendoris ac pretii, longè naturam excedentes; sicque Artem superare naturam patet,

Emblemata selecta
XLVIII.
ANTIQUITAS CHIMIA.

*Errat, qui nuper putat adventasse spagiram,
Corporis in humano prisca Chymia latet.*

Rerum naturalium scriptores antiquissimam tradunt esse Alchymiam, quæ naturam æris, hydrargyri, metallorum in argentum excoctum mutare potest, diversarum specierum extractus, olea, spiritus, quintasque efficit essentias, succus ex diversi generis rebus elicit. Nos affirmamus nihil id novi esse: Verum à tempore, quo primus hominum creatus est parens, jam tum viguisse; Latuit enim in ventriculo humano, unam in aliam, vi caloris naturalis, convertente substantiam; non itaque habent, undè se Chymici extollant:

Emblemata selecta
XLVIX.
ARS MATERIAM SUPERAT.

*Ex cinere illustre est vitrum, vi flantis Signis,
Corpora quid n̄ olim splendida nostra forent?*

Typus

Typus Resurrectionis & imago quædam in rebus etiam naturalibus reperitur. v. g. in semine moriente, & postea repullulante, ac quasi resurgente; Unde Augustinus: Tota hujus mundi administratio, testimonium est Resurrectionis futuræ: Videmus hyemis tempore arbores spoliari pomis, & foliis, sed & verno speciem resurrectionis exprimere, quæ quidem incipiunt primò surgere in gemmis, ornari floribus, vestiri foliis, postmodum pomis gravari; Interrogo te, ô infidelis homo, qui de Resurrectione dubitas, ubi sunt ista, quæ tempore isto, quo Deus disposuit, producuntur? Dic mihi, ubi latitant, antequam producantur? Quæ nusquam quidem videntur: sed tamen Deus, qui omnipotens est, secretâ suâ virtute producit. Sic & herba, quæ antè vixit, & moritur, rursus reviviscit ex semine; ita & nostrum corpus reviviscet ex pulvere. Hæc Augustinus.

Inter Resurrectionis symbola, etiam pulchrum est Symbolum Hydrargyri, sive argenti viri; si enim in minutissimas arenulas: & quasi atomos manu diducas, ita ut in pulvisculos evanescere videantur, mox ut eos rursus manu associas & coniungis, in pristinam formam confluendo redeunt, & quasi reviviscunt.

Emblemata selecta
L.
NON AMOR OMNIA VINCIT

*Omnia vincit amor: sed tandem somnus amorem;
Fortius imperium somnus amore gerit.*

Sacro-politica

L.

OMnia vincit amor. In recensendis mortalium affectibus, præter fas esset amoris oblivisci, qui quosdam vehementer suis imbuunt curis, sibi que propius addicit. Est autem blanda & irrequieta cupiditas. Et is quidem, velut insidiis, ita irrepit, ut nos antè sentiamus amare, quam instituamus de amando consilium. Pertinax amoris est affectus. Licet verò fortis existat, vinci tamen potest; à somno quoque; Si Endimionis somnus dormiatur. Somnus profundior adimit omnem sensum atque animum. Arcum dormiens somnum, ignorat amorem.

Emblemata selecta

LI.

VERBO ET SIGNIS EFFICAX DEUS.

*Corda ferit verbo patulas resonante per aures,
Perque oculos signis pectora fida movet.*

Dei

Sacro-politica.

L I.

DEI verbum sacro in elogio multis ac diversis rebus comparatur: Malleo conterenti petras. Igni consumenti. Lucernæ, lumini, ac luci, in vim Domini pedes nostros dirigent. Pani, ciboq; spiritali, de quo vivit homo. Emplastro salutari, cuncta sananti. Auro, margaritæ, unioni &c. S. Jacobus admonens homines, ut ex verbo Dei fructum percipiant, & secundum illud operarentur, admirabili quadam similitudine explicuit, quod ex eo, quia illud audientes non servarent, proveniebat, quod illud opere non exequerentur, dicens: Estote factores verbi; quia si quis auditor est verbi, & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in speculo &c. Ubi notandum est illud: Fallentes vosmetipsos; decipit namq; homo se ipsum; cum solummodo contentus est verbum Dei audire. Posuit quoq; similitudinem viri; quia qui sunt viri, & non sceminæis moribus assuefacti, si faciem in speculo conspiciant, est tam celeriter, & (ut ajunt per transennam) ut statim obliviscantur imaginis suæ illic perspectæ.

Emblemata selecta
L II.
SINE TUO NOMINE NIHIL.

*Ut vigilent homines, de nocte dieque laborant;
Né Deus aspirat, nil labor omnis erit.*

Absque Dei benedictione frustra jacitur rete,
 frustra laboramus. Complures diu noctuq;
 ut victum sibi atq; alimenta comparent, variis affli-
 guntur curis, & sollicitudinibus premuntur, toti in
 labores incumbunt, currunt, sudant, cunctas cor-
 poris animæq; vires indefesso labore admovent:
 verum nil eis inde emolumenti provenit; Ecce?
 In Dei nomine non incipiunt, nec in ejus verbo
 laxatur rete. Benedictio Domini divites facit,
 non labor solus atque industria. Quicquid agitur
 extra Christum, nihil est. Cum laboribus nostris
 omnibus, citra Dei gratiam factis, frustra labora-
 mus; *Sine me nihil potestis facere.* Jon XV. *Nisi Domi-
 nus edificaverit domum &c.* In cunctis negotiis nostris,
 in Dei nomine laxandum est rete; alias nil effici-
 mus.

Emblemata selecta
LIII.
MIHI VINDICTA.

*Vindicta competit mihi,
Qua par resarciam tibi.*

Mibi

Mibi vindicta, & ego retribuam, inquit Dominus, Deut. 32. Solent canes se mutuò morderè, & allatrare; Sic multi in proximos insurgunt, verbis mordent, dentem infigunt contumeliis, allatrant & in absentes detractionibus, & cum personam nequeunt, ejus famam lædunt & honorem. Multi Christianorum sese rodunt, dilacerant, devorant, odii que ac invidiæ veneno se pascunt interius, aut potius depascuntur. Horatius quoque:

Invidus alterius rebus marcessit opimis

Cain videns Abelis fratris sui fortunas; feliciori semper incremento quàm suas augeri, eundem interemit. Gen. 4. Christiane, nequaquam feritatem pones? In vindicantes vindicat Deus. In fratres Joseph, miserè ab ignoto fratre tribulatos. Gen. 44. In Jezabilem præcipitatam, & à canibus dilcerptam. I. Reg. 21.

At è contra injuriarum remissores Deus remuneravit. Injuriarum non minima est prædestinationis nota.

Emblemata selecta.
LIV.
NEC HAC NEC ILLAC.

*Lex immota Dei est, non hęc, nec flectitur illac,
Addere cui quicquam, aut demere, grande nefas.*

AD verbum meum nihil addes, nec de eo quisquam demes; alias disperdet te Deus. Nihil autem est 1. Propter pronuntiationem Propheti-
cam, in articulis fidei Christianæ, quod non fuerit prius à SS. Prophetis divino spiritu pronuntiatum. 2. Propter Scriptorum Sanctimoniam, qui non sunt mentiti; Nam, qui considerat, quantæ sanctitatis fuerit Moyses, de quo dicitur Eccl. 46. *Dilectus Deo & hominibus Moyses.* Et Propheta ait Ps. 102. *Notas fecit vias suas Mosy.* Et ipse Deus inquit de Moysè: *Ore ad os laquor ei. Palam. non per figuras & enigmata videt Deum.* Num. 12. Præterea, quis dicere posset Esaiam, Hieremiam, Danielelem, Ezechiam, cæterosque Prophetas fuisse mentitos, de quibus ait Augustinus: *Dico illorum hominum non tantum linguam, sed & vitam fuisse Propheticam.* Quis Joannem Baptistam, in utero matris sanctificatum, credet mendacia protulisse? Quo quidem Joanne non surrexit major inter natos mulierum, qui que tantæ fuit sanctitatis, ut Messias esse putaretur. Quis hoc credet de Petro, Paulo, Joanne Evangelistâ, cæterisque Apostolis, de quibus Augustinus ser. 2. de Epiph. *Apostoli, velut alii Cæli, narraverunt nobis gloriam Dei?* 3. Propter martyriorum tolerantiam. 4. Propter Ecclesiæ stabilitatem, firmitatem, & permanentiam.

Emblemata selecta
L V.
NON CASU, CASUS.

*Fortuitum in mundo nihil est; Deus omne gubernat,
Et quod fortuita vi cecidisse putas.*

Nihil

Sacro-politica.

L V.

Nihil prorsus in Orbe fit (peccato solùm excluso) sine Dei voluntate, Fortunæ seu ridentis, seu sævientis imperium nullum est. Hæc idololatrarum somnia sunt, qui humanæ vitæ vicissitudines, à nescio quâ Deâ, dispensari fingeant. Augustinus irridens: *Quomodo ergò, inquit, dea Fortuna aliquandò bona est, aliquando mala? an forte? quandò mala est, dea non est, sed in malignum demonem convertitur.* Aug. l. 4. de Civ. cap. 18. Christiana sapientia fortunam omnem exhibet. Bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas à Deo sunt; Quandoquidem itaque Dei nutu imperioque fit, quicquid fit in orbe, par est, ut omnia de manu Dei acceptemus, sanctissimæ illius Voluntati nostram per omnia, & in omnibus ita conformantes, ut nihil incertis eventibus, nihil casui, nihil fortunæ adscribamus: hæc veterum monstra sunt, inter Christianos minimè toleranda. Vera, sapiens & sancta est Philosophia illa: Dominus fecit hæc omnia. Nam, quod monuimus: Bona & mala à Deo sunt.

Emblemata selecta

L VI.

MORIENDVM ANTEQVAM RE-
VIVISCAS.

*Quid dubitas, olim quod corpora nostra resurgent?
Defuncto ex grano florida vita redit.*

Phi

Philosophis quidem ignota fuit Resurrectio; Paulum enim irridebant in Areopago multi, Act. 17. cum audissent resurrectionem mortuorum. Difficile illis erat intelligere, quomodo idem corpus, post tot transmutationes resurgat, & eidem animæ uniatur. Sed, si divinam omnipotentiam consideremus, nihil est difficile illi, qui ex nihilo corpus & animam potest creare, quod & docet Augustinus Enchir. c. 38. Undè hæc facilitas describitur Ezech. 37. Ubi constituitur Propheta in campo pleno ossibus mortuorum, & vox ait ad ipsum: *Fili hominis, putasne vivent ossa ista? Et dixi: Domine Deus, tu nō sili.* Et iussus est Propheta clamare: *Ossa arida audite verbum Domini: Ecce, ego intromittam spiritum in vos, & vivetis, &c.* Hinc etiam Daniel de hac Resurrectione loquens, dicit Dan. 12. *De his, qui dormiunt in pulvere, evigilabunt alii in vitam æternam, alii in opprobrium.* In qua scriptura significatur, tam Deo facilem esse resurrectionem, quam sit dormientis suscitatio.

Emblemata selecta
LVII.
RENASCENDVM EST AD VITAM

Qui cupis in vitam calorum pergere, prisci
Linque hominis, nec non indue schema novi.

PER gloriosam Resurrectionem suam Christus nos instruxit: 1. Ut sicut ipse à mortuis resurrexit, ita & nos à morte peccati resurgere debere. Recordare, quomodo corpus Christi à peccatoribus in acerbissimâ ejus passione deformatum, accedente Resurrectionis momento, reformatum sit ita, ut nivem candore, ac splendore Solem superârît. Paulò antè non erat ei species, neque decor, & in puncto Resurrectionis suavissimâ pulchritudine, & purissimâ luce præditum apparuit. Ad hunc modum mediteris resurrectionem animæ, quæ in peccato mortua erat, ac per gratiam reviviscit; in puncto enim illo, ex imagine diaboli horrendâ, transit ad similitudinem Dei, ex tenebris infernalibus ad serenissimam lucem, ex deformitate turpissimâ, ad pulchritudinem, quæ lapides moliret. 2. Ut sicut Christus post Resurrectionem in novitate vitæ ambulavit, ita & nos, ut ultrâ non serviamus peccato, Rom. 6. Serpentis instar venem exuentes pellem.

Emblemata selecta

LVIII.

HOMO NATURALIS NESCIIT EA
QUÆ SUNT SPIRITUS.

*Solis ad aspectum si acies mortalis hebescit,
Enthea scrutari mens tua ceca nequit.*

INæstimabile damnum sibi acquirunt, qui Deum per peccati consensum & affectum deserunt. Ex hac Dei derelictione emergens damnum est Cæcitas, quo ad cognitionem rerum cælestium; Quemadmodum enim Sole absente, nullam rerum formam distinguimus, sed omnia obscuritatis velamine obteguntur, ut dignosci nequeant, rerumque excellentiæ ponderari haud possunt; Sic etiam absente justitiæ Sole Christo, adeoque fidei lumine, in tenebris errorum versamur, ut cognoscere res divinas omninò non valeamus; Unde veluti febricitantibus non sapit cibus; quia palatum infectum habent; Ita neque nobis, sic derelictis, manifestum evadit, quam dulcia sint eloquia Dei.

Per fœdam ergo peccati ruinam, quâ à Dei gratia excidimus, usque ad eò cæcutimus, ut nigrum album, & bonum dicamus malum. *Ambulabunt ut caci*, inquit Propheta Sophonias, cap. I. *quia Domino peccaverunt*, & David: *Nescierunt, neque intellexerunt, in tenebris ambulant.* Psal. 81. *Esaias quoque cap. 59 Palpavimus sicut caci parietem, impingimus meridie, quasi in tenebris.*

Emblemata selecta

LIX.

NON OMNE PURGATORIUM
FICTUM.

*In quale ante oculos ; cum sava podagra dolores
Elicit & planctus ignibus usla suis.*

Felleæ bilis filia, ipso timenda nomine, atrox tyrannis Podagra! membri fraga Erynnis. Offium commissiones ut subintras, Tyrannidis regiam. Ossa decurtas corpore integro, & manus privando manibus, pedibus pedes, resumptis viribus redivivos, morte enecas quotidianâ. Quanta calamitas! Plumarum in equuleo non extendis, sed contorques miseros, ut gemitum extorqueas; aqueas compedes injicis pedibus, manibus, nunquam suæ restituendas libertati. Semel hospes, semper hostis; Sævitiæ notas corpori inscribis tales, ut catalogo mortuorum ascribas vel vivos. Crudeliter ad eò ludis cum homine, ut moreatur ante mortem, & membris emortuis suum præcedat funus; Ignis non es; nam extingvi non potes: accendis tamen flammam; Nix non es; nam liquefieri non potes: congelas tamen in calcem aquas. Patibula erigis, ô quot! Certè subalaribus patibulis affixi sunt podagrici. Quæris, quid sit podagricus? Est viva spirans fornax calcaria. Si patienter feratur, loco erit Purgatorii. *Hic ure, hic seca, modò in æternum parcas.*

Emblemata selecta

LX.

ANGVSTVM SED AVGVSTVM
CONSCIENTIÆ TRIBUNAL.

*Arguit en culpe, Cor idem argutam probat, atque
Iudicat & damnat, plectit & exequitur.*

Con-

Sacro-politica

LX.

Conscientia mille testes.

Maximæ pœna suum gestare in pectore testem. Potius
Ursis, Leonibus, Lupis, aliisque ferocissimis
cohabitandum foret bestiis, quam furem adeo
atque insanientem gestare in corde vermem. Cai-
no hunc in vita vermem sentienti totus non
sufficiebat Orbis, in tantas fuerat conscientiaë au-
gustias redactus; Judas Iscarioth, ideo despera-
bundus, laqueo vitam finivit. Pravae mentis
gravamen est atque animi perturbatio sive anxie-
tas. Indicat id Salomon Sap. 17. *Semper timet se va-
perturbata conscientia.* Testes sunt primi Parentes,
qui in voluptatis existentes Paradyso, quamdiu
in innocentia prima perstitere, & gratia ornati,
magna cordis quiete fructi sunt; At quamprimùm
divinae Majestatis præceptum violarunt, gravata
est eorum conscientia, tantusque timor cor eorum
invasit, ut à facie Domini abscondere se tentarint;
Conscientia illos pressit. Ipsa comparatur justo
judici perpetuae Accusatrici, expertissimo Medico,
truculento Carnifici. Luculentum anxie conscientiaë
testimonium habetur in supradicto Cain Fi-
liis Jacob, Herode; atque innumeris aliis. Pravae
conscientiaë gravamen ingens est animi tristitia.
De salutis aeternae consecutione desperatio.

Emblemata selecta
LXI.
BONUM MALVMQVE
OTPAHO AEN.

*Quidat, Deus est, Deus est, qui pauperat idem
Seu bona, seu mala sint; fecit in urbe. Deus.*

Regius

REgius propheta de Deo loquens, inquit Ps. i. r.
Gloria & divitiæ in domo ejus, cælesti, ac terrenâ.
 Ab ipso omnia. Paupertas & honestas à Deo sunt.
 Deducit ad inferos, & reducit. Ditat & pauperat.
 Humana itaque voluntas divinæ in omnibus con-
 formanda; Hæc cælum est extra cælum, ac vera
 vitæ beatitudo. *Beatus es, & benè tibi erit.* Ps. 127.
 quisquis hanc propriæ voluntatis cum divinâ con-
 formationem perfectè attigeris, omniaque velut
 de manu Dei cupidè amplexatus fueris, hæc tua
 in hoc Orbe inferiore beatitudo erit; fruëris pe-
 renni quodam gaudio, & lætitia non multis notâ;
 hac enim felicitate fruuntur homines intimâ fa-
 miliaritate Deo conjuncti: *Beatus es, & benè tibi erit.*
 Uti autem in cælo nulla est vicissitudo, nullum
 (sic loquar) heri aut hodie, sed continuus quidam
 sibi que semper simillimus æternæ voluptatis af-
 fluxus, isque invariabilis, & nunquam non simul
 totus; Ita & ii, qui hanc suæ & divinæ volun-
 tatis unionem adepti sunt, jam penè immutabiles,
 quicquid ærumnosæ vicissitudinis intercurrit, ra-
 tionis imperio premunt; Omnis eorum gustus &
 oblectatio est Dei beneplacitum. Quietem illo-
 rum, si sortè quid incurrat, nihil est certè quod
 evertat. Patet in Jobo. Qui confidunt in Do-
 mino sicut mons Sion, non commovebitur in-
 æternum

Emblemata selecta
LXII.
IN VIIS TVIS AMBVLA.

*Ne tenta Dominum, concessis utere causis,
Audacem infelix sequitur exitium.*

Sacro-politica.

LXII.

Impavidæ ad pericula mentes, sui que plus nimium securæ, crebro in exitium trahuntur. Impetu insignes sunt, ad flagitia licet divertentes. Temeritate feruntur illi homines in vitii partes. Hunc affectum, cum non satis sibi cavet, sui fiducia corrumpit, cuncta despiciens, superbiam quoque malis infectus est, in jactationem proclivis. Arrogantia omnis à Deo tandem deprimitur, ejusque concitat iram præsumptio. Ejusmodi deliri sunt in obvia se vitæ discrimina præcipitantes.

Medio tutissimus ibis.

Qui amat periculum, in illo peribit. Fortunæ nimium confisi, pereunt tandem. Dionisius junior Syracusis (ubi tyrannidem exercuerat) pulsus, exulavit Corinthi, ibique Ludimagistrum egit, teste Cic. Polycrates Samiorum tyrannus, post multos ridentis fortunæ Zephyros, ab Orcete, Cyri præfecto, superatus, & suspendio est affectus. Quos evehit fortuna dejicit:

————— *Vnde superbus*

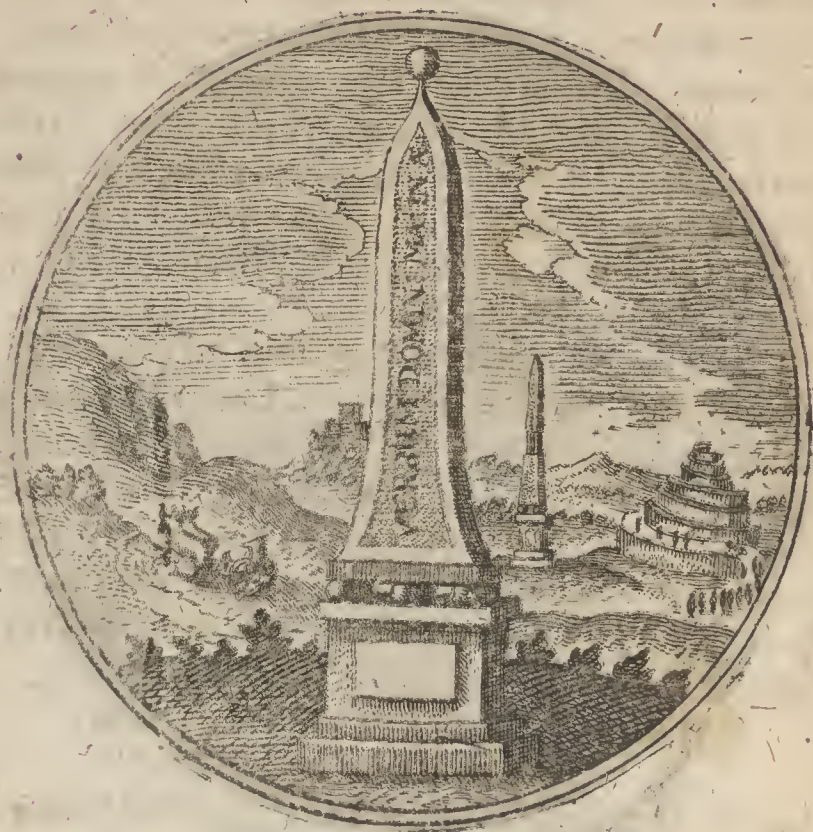
Tarquinius regno pulsus fuit.

Marius, septies Consul, qui de Jugurtha triumphârat, Cimbros & Teutones subegerat &c.

————— *In ceno jacuit, cænaq; palustri,*
Pertulit & tanto multa pudenda viro.

Ovid, lib. IV. de Ponto

Emblemata selecta
LXIII.
NEC APEX PERIBIT.

*Et terra, & Caeli, vel in his quecunque peribunt,
Vox tua in aeternum, Iehova, manet.*

Scoplinus

Ves

Verbum Domini manet in æternum, uti & Ecclesia ejus, ceu firma petra, æternum durat:

Fluctuat: ast nunquam mergitur illa ratis.

Nec portæ inferi prævalebunt adversus eam; Innumeras quidem passa est persecutiones, non solum hæreticorum plurimorum, qui eam conati sunt diversimodè destruere, sed maximè passa est tribulationes, persecutiones à Tyrannis, Infidelibus, Regibus, & Imperatoribus, non uno solum, vel duobus, sed plurimis, & per universum orbem, ut à Nerone, Domitiano, Trajano, Antonio, Severo, Galieno, Juliano, Decio, Valeriano, Diocletiano, Maximiano, Maxentio, & aliis multis, & tamen nunquam potuit prosterni, licet persecutiones non solum habuerit in temporalibus, sed & in spiritualibus. In hanc, si salvus esse velis, tibi intrandum, & in eâ, usque ad vitæ finem, perseverandum.

Emblemata selecta
LXIV.
AMOR CHRITI.

*Qualis amor Christi in nos, te Gallina docebit,
Qua generat pullos, educat atque docet.*

Gallina

GAllina pullos suos nutrit, amat, fovet, protegit. Ita Christus Gallinæ se comparat; *Quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum Gallina congregat pullos suos sub alis? Diligis, Domine, ait Sapiens, Sap. xi. omnia, quæ sunt, & nihil odisti eorum, quæ fecisti; Omnis enim Artifex diligit opus suum. 9. Ethic. Amor verò Salvatoris cunctos mundi excedit amores:*

I. Amorem naturalem, qui est inter patrem, matrem, & filium; nulla enim mater filium in tantum dilexit, quantum ipse Dominus nos amavit. Et ideo inquit Esaias c. 49. *Nunquid oblivisci potest mater infantuli sui, ut non miseriatur filio uteri sui? & si illa oblita fuerit, ego non obliviscar tui. Ecce, in manibus meis descripsi te: Illa autem scriptura non fuit facta calamo, aut atramento artificiali, nec in chartâ animalis mortui; sed calami fuere clavi, atramentum sanguis ejus pretiosus, scriptores perfidi judæi ac milites, charta verò delicata ipsius caro in Cruce extensa, literæ fuerunt cicatrices.*

II. Amorem Matrimoniale; si enim uxor fornicatur á viro, repudiata ulterius, ut communiter, non recipitur: verum si hominis anima Christum sponsam deserit, ac diabolo adultero consentit, eam tamen Christus pœnitentem recipit.

III. Amorem Sociale, qui est inter amicos; nullus enim homo pro inimico mori vellet: vix autem, qui pro amico bono: Hæc tamen perfecta est Charitas: nos autem non eramus justii, sed impii; Et tamen Christus pro nobis mori voluit.

Emblemata selecta
LXV.
AMARE LICET SI POTIRI NON
LICET.

*Cassus amor nihil est; quid enim sine fomite flamma?
Frustrà est, invitâ si quis amat venere.*

Amor

Sacro-politica.

LXV.

Amor à naturâ homini est insitus. Ad hunc affectum si institutio recta accesserit, nihil in mortalibus magis eximium. Malè nihilominùs severi homines amorem averfantur, eumque fœdâ & enervi imagine sibi fingunt: quo nihil in humanis rebus sincerius, modò in justis limitibus, & à virtute factis, ardens, non etiam suo incendio, quæ vetantur, corripiat. Neque in adolescentibus tantùm, aut maturæ ætatis hominibus blanda illa cupiditas concitatur; sed & pueros in innoxiiis sollicitat annis, ut intelligas hunc ignem dignis pectoribus pene non tam accedere, quàm innasci. Nec existimes, in dispari tantum sexu hunc affectum convenire; Nam & Alcibiadem Socrates amavit, nec Lycùrgus in turpem instituit disciplinam, ne quis juvenum suo amatore vacaret. Hic amor quidam benevolentiaë nexus est, quem amicitiam appellaveris; itaque **AMA.**

Emblemata selecta
LXVI.
VERITATIS PRÆMIUM

*Qui veritatem prædicat,
Tandem misellus vapular.*

Sacro-politica.

LXVI.

Obfsequium amicos, veritas odium parit. Animalia
cōplura Leo suum in spelæum vocârat; ap-
properante Lupo, petiit Leo, quonam pacto sibi
regia sua probaretur? nimium quantum foetere,
Lupus inquit; hac veritate objecta discerptus est Lu-
pus miser: vulpes verò cum se catharro laborare
diceret, salva evasit; Sic etiamnum plures

————— *Astutam servant sub pectore vulpem.*

Et jam veritas exulat aulis: regnat palpatio. Au-
dax ibi, qui loqui veritatem audet. Amos, 7. c.
Idololatriam Jeroboæ Regi exprobrans, à sum-
mo Pontifice ejicitur aulâ & regno. Ut Balthasa-
ro Regi Babiloniorum veritas annuciaretur; non
ausus est Deus ei virum mittere, sed manum homi-
nis scribentis contra candelabrum in superficie pa-
rietis aulæ regiæ. Dan. 5. 4. Nathan Propheta
Davidi nunciasse veritatem jussus à Deo, antè altè
petit exordium, quàm ad rem descendat: & para-
bola de ove pauperis casa à divite ob luxum con-
vivij, eum circumvenit; Lataque ab Rege senten-
tia, edixit demum: 2. Reg. 12. *Tues ille vir Sc.* Adeò
plena est periculi functio aulicæ potentia verita-
tem insinuare; Quocircà benè Lucanus:

————— *Exeat aula,*

Qui cupit esse pius; nam

————— *Virtus, & summa potestas*

Non coeunt.

Emblemata selecta
LXVII.
AUT LAPIS AUT GLACIES.

Hart als ein Stein ist / der nicht jung liebet in Ehren /
Krostiger als Eyß ist / der keine Wärme fähbet.

DEI mandatum est, ut nos proximumque diligamus. Amor duplex est: Amicitiae, quo amamus alterum, propter se ipsum: Concupiscentiae, quo amamus alium, propter emolumentum ex ipso. Ille huic praestat: Utroque summe diligendus est Deus:

I. Concupiscibili; 1. Quia Proverb. 3. *Omnia, quae desiderantur, huic non valent comparari.* 2. Hinc Moyfi ait, Exod. 33. *Ostendam tibi omne bonum.* 3. Exclamat S. Anselmus: *Cur ergo per multa vagaris, o homuncio, quærens bona animæ & corporis? Ama unum bonum, quod est omne bonum, & satis est.*

II. Amore amicitiae amandus Deus est, quia Deus est. 1. Ps. 68. *Quid est mihi in Cælo, & à te quid volui super terram, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum?* 2. Non vult amore profano diligi Deus: sed amore, qui sit omnia super. 3. Hinc D. Thom. in Opusc. de Amore Dei, ait: *Dei proprium est, ut sit centrum totius amoris; est enim summum bonum; cui proinde debetur omnis amor.*

Amandus verò est proximus, propter Deum.

Emblemata selecta

LXVIII.

COMITATUR MÆROR AMOREM

*Post Venerem triste est animal, sed regula paucis
Surgitur exemplis, quod tibi schema refert.*

Mæror

Mæror amorem comitatur. Nimis, quam certum; itaque cave sis omnes pudicitiae hostes, præsertim temperandum oculis, ne in fœminas, potissimum si comptulæ sint, curiosius defigantur; imò, ut etiam tui ipsius minus decentem aspectum declines; Sic ægris noxios cibos, ne quidem videri sinimus, ne concupiscant. Libri quoque turpes abjiciendi. Sunt homines (propè canes dixerim) ut quas obscenitates ipsi admiserint, non pudeat, quasi fœdum vomitum projicere in miseræ chartas, undè alii legendo reſorbeant; perindè ac si forent parùm in cesti, nisi alios suis sordibus incestarent. Ita proponitur & propinatur tartareum fel sub melle, & in auro Babilonicæ meretricis, miscetur præſens venenum. O calamos Syrenes! ô Lenones libellos! Venio ad imagines fœdas, spectacula eò periculosiora, quò fixiùs diuturniusque spectari possunt. Hic est scopulus multorum fœdo naufragio infamis; nam didicere, quod spectârunt. Quas habes ejusmodi imagines, perde ne te perdant. Tandem familiaritatem cum mulieribus fuge. Hic sunt syrtes, hic scillæ, hic charybdis, hic blanda exitia Syrenum, hic quicquid uspiam est castis moribus formidandum.

Emblemata selecta

LXIX.

SCIENTIA SINE PRUDENTIA
NIHIL.

*Quid rem scire juvat, nisi scis, quo tempore agenda
Prudenter, quo sit res quoque tuta loco?*

Qu

Qui supra pueros sapiunt, postea infra decus virilis prudentiæ delirant. Equis certè, iuvenisque, in primorum annorum libertate in curiosos impetus effundere concedimus, ne tunc primum robur enascens timeat ad vincula accedere. A deo cæcæ mentes, quod in cæteris animantibus videmus, in nostris pignoribus aut negligimus, aut nescimus. Neque tamen in infinita libertate prima hæc ætas dimittenda est. Sit illis mediocris terror supplicii, summa parentum reverentia, & semper, quantum sibi liceat, ignorent; Nam si procax est alicujus pueritia nimiaque ferocia exuberat, tunc faceffiant lenitatis ista præcepta, tumorque, naturæ vitio enascens, quem sæpe parentem lenitas ad ulceris maturitatem fovet, adhuc crudus ac facilis exsecetur. Hoc modo lepida pueritia suæ & parentum voluptati relinquetur, & postquam expleverit stultitiam innoxiarum cupiditatum, ipsa ætas paulatim studia mutabit, radicesque virtutum adolescent, quas ipsi jam non impetu, sed iudicio amabunt. Tunc afferent ad adolescentiam, & ad crepusculum prudentiæ, mentem liberam placidamque, quæ ad illius lucis pulchritudinem vi suæ institutionis obversa sit.

Emblemata selecta

LXX.

VIS CONSILII EXPERS MOLE RUIT
SUA.

*Fortiter ut quid agas, nisi agas prudenter, idemque
Pondere in exitium præcipit atur onus.*

Cun

Unctis in rebus consilium, & ratio, & prudentia adhibenda sunt. Minus præmeditatè nil agendum, nì pænitere mavis;

Quicquid agis prudenter agas, & respice finem.

Sero sapiunt Phryges. Post factum pænitet actum. Seneca in Lib. de 4. virtutibus, ait: Tria sunt ad prudentiam pertinentia: præterita recogitare, præsentia ordinare, & futura prævidere; ideò de imprudentibus dicitur Deut. 32. *Gens absque consilio est, & sine prudentia. Utinam saperent, scilicet præterita, & intelligerent, scilicet præsentia, & novissima providerent.* Tempus præteritum recolendum, à Deo illud nobis fuisse concessum, ac propriè nostrum, certum & indultum; præsens autem ac futurum, est omnimodè incertum nobis; dubium, & insolius Dei potestate situm. Præsens quòd attinet, cum id adhuc divina bonitatis nobis concesserit, pœnitentiæ ac emendationi vitæ, bonisq; operibus tribuendum est. Futurum attendendum, per firmum in cæpto bono perseverandi propositum. Quid prodest Vineam magno labore plantasse, si antè vindemiam vites, jam uvis refertas, excidas & evellas. Sic planè nihil proderit nobis, quamvis multa præclarissima præcedentibus temporibus operati fuerimus, si antè finem desistamus.

Emblemata selecta

LXXI.

NATURA DEPROPERAT EDERE
NOVAS FORMAS.

*Miranda natura vice femina masculis extat,
Et que sponsa fuit, jam tibi sponsus erit.*

Omnia

Sacro-politica.

LXXI.

OMnium rerum sunt vices. Inversus est mundi
ordo:

Esse equus optat bos piger, optat arare caballus.

Virgo virum, vir feminam agere pervellet. Ed
currus bovem trahere perspicitur, Alter in alterius
officium irrumperere, adeoque nemo suâ sorte con-
tensus esse. Qui subest, præesse vult, atque impe-
rare; idque totum ex vana animi elatione prove-
nit, quæ tamen dejicitur deprimiturque; etenim.

Sapius ventis agitatur ingens

Pinus, & celsæ graviore casu

Decidunt turres, feriuntq; summos

Fulmina montes.

Sed: *Beatus ille, qui procul negotiis,*

Paterna rura bobus exercet suis.

Humilitas exaltat. Quantum origo fontium de-
primitur, tantum ascendunt ipsi. Te jactas cum,
qui non est; & superbis. Ridetur meritò Epicu-
rus, quod se sapientem diceret, & hoc ipso esset in-
sapiens. Humilitas beat. Quo eam amplectimur
arctius, hoc plura in nos bona confert.

Emblemata selecta

LXXII.

SUAS QUISQUE PARTES RECTE
ET RITE AGERE STUDEAT.

*Maturè sapiens trutinat, citò perficit, at post
Actus, Concilium concipit insipiens.*

Re:

Regum sapientissimus prævidens plerosq; mortalium, longa sibi inaniter infuturum in sæcula polliceri, singulos hortatur à vanis hujusmodi conceptibus abstinere, nec solum non in plura annorum lustra sed nec in crastinum diem durationem conjicere, inquit Prov. 27. *Ne glorieris in crastinum, ignorans, quid superventura pariat dies;* q. d. Ne glorieris de futuris, dicendo: Cras genio indulgabo, deliciis me tradam, agros emam, plantabo vineam, de hoste meo me vindicabo, aut aliam vitæ rationem instituam; nescis enim an crastinâ die super victurus sis. Verè Horatius:

Quis scit, an adjiciat hodierna crastina summe

Tempora dii superi?

Quam multi illâ ipsâ horâ ac momento, quo vel maximè se vivere, ac deliciis vacare arbitrabantur, extincti sunt?

Emblemata selecta
LXXIII
NON OMNIUM RATIO CONSTAT.

*Multa negat Ratio: at verà Experientia monstrat;
Si hominem causa, re sibi teste, latent.*

Noscitur, non omnium rerum constare ratio-
 nem, sed experientiam; Undè enim provenit,
 quòd, cùm tria sint lucidissima, Oleum, Argentum,
 & Ignis, ac nihil habeant in se nigredinis, dant ta-
 men aliis, quæ non habent; nam Oleum lucidum
 nigras maculas infundit. Argentum candidum li-
 neas nigras tingit. & Ignis fulgidus ligna ac pa-
 leas nigra facit? Quid est, quod paleæ tantæ sint
 caliditatis, quod poma cruda maturant, & tantæ
 frigiditatis, quòd nives mediâ in æstate conser-
 vant, ne fluant; cùm tamen calidum & frigus sint
 contrariâ, & duo contraria in eodem subiecto esse
 non possint? Calx, in quo ignis latet, & cùm natu-
 raliter aqua ignem extinguat oleumque ig-
 nem nutriat: tamen si quis aquam in calcem
 infundat, mox ignis latens urere incipit, &
 si oleum affundatur, mox ignem illum ex-
 tinguit? Adamas ferro non frangitur, ac nullo
 consumitur igne, & hircino tamen sanguine mol-
 lescit. Sapiens ait: *Cundæ res difficiles, non potest
 homo eas explicare sermone,* Quid, quòd fulmen ali-
 quando manum hominis ferit, & tamen chyrothe-
 cam, in quâ manus erat, non lædit? Argentum in
 marsupio liquefacit, & marsupium ipsum non urit?
 aliquandò vas percutit & confringit, & tamen vi-
 num, quod naturæ liquidæ est, per tres dies, vase
 fracto, non fluit? Reddant rationem de his mini-
 mis, qui divina requirunt.

Emblemata selecta
LXXIV.
VIRTUTE AN DOLO.

*En vapor igni vomus rupes clam rumpit & arces,
Millia quas equitum vincere non poterant.*

Sapientia

Sapientia dolusq; ac stratagemata Ducum sapius hostem, quam armatorum impetus everunt; Ob hoc variæ illorum fuerunt quondam coronæ, Gemmatæ, Auræ, Vallares, Murales, Rostales, Civicæ, Triumphales. Summam rerum præclare gestarum mercedem Romani existimârunt, si suos Imperatores, Duces, Equites, Antesignanos, cæterosq; milites strenuos, (pro suo quemque tamen merito, dignitate, gradu, commissaque provinciâ) certis coronis honestarent. Triumphalis, laureis, ramis, baccisque circumtexta, invictis triumphatoribus offerebatur, Quibus, ut hostium victoribus & domitoribus, totâ Urbe Româ magnificis curribus & rhedis circumvectis, triumphum agere Senatus ipsius decreto faserat. Prius tamen edocto senatu de quinquies mille hostibus uno prælio cæsis. Tribuno militum, Equitæ, qui hostium obsidionem strenuè sustinuisent, ab iis, qui liberati servatique fuerant, dabatur Corona obsidialis, sive graminea, omnium honoratissima, illustrissimaque. Querceis alii foliis ac fastigiis textâ coronâ donabantur. Muralis dabatur corona ex auro conflagata illi, qui primus vi atque armis hostium mœnia transcendisset. Alii aliis decorabantur; nec inquirebatur, an virtute aut dolo evasissent victores.

Emblemata selecta
LXXV.
LABORE ET FAME.

*Quos vis insanos domat haut privata parentum,
Hos labor emendat publicus atque fames.*

Inobedientibus ac protervis isthæc merces tribuitur. In has eos angustias nonnunquam Gula redigit, inobedientia, pravaque societas, otium, lusus, vitiaque complura. Quare ad rectam filiorum institutionem Parentes tenentur; & nemo ignorat, quanti ad Reip. salutem, si probè curetur, & ad ejusdem perniciem interfit, si negligatur. Quemadmodum Dei jussu liberi parentibus honorem, amorem, obsequium, atque obedientiam in omnibus, quæ rationi sunt consentanea, debent; ita & ejusdem summa voluntas est, ut parentes Liberis amorem præstent, illos alant, bonisque moribus instituunt. Ecclesiasticus ait c. 7. *Fili tibi sunt erudi illos, & curva illos à pueritiâ illorum.* Vides hinc quàm serio Deus parentibus Liberorum curam imperet? Sit ergò prima ea parentibus cura, liberis non aurum, non peritura fortunæ bonâ cumulare, sed virtute & sapientiâ exornare. Liberos qui ditare potius studet, quam probos mores docere, similis est illi, qui neglecto pedecalceos curat, ait Plutarchus de Liberorum educatione. Novellam & teneram adhuc arborem facilè est aut curvam, in altum surrigere, aut in quamcunq̃ libet partem inflectere, cujus deinde annis roboratæ vitium mutare nemo potest.

Emblemata Telecta
LXXVI.
INVENTIS NON FACILE EST
ADDERE.

*Alata inventa est mola, corpore mobilis olim;
Corpore jam immata est, mobilis at capite.*

Qui

*Qui non affuescit virtuti, dum juvenescit,
A vitis nescit desistere, quando senescit.*

A Tramenti guttæ, quæ candidam vestem ali-
quam fædant, si statim lavantur, facile delentur : quod si eas senescere sinimus, vix tolli possunt. Plantæ, si in eo loco, in quo natæ sunt, relinquuntur, at nullum, aut certè amarum afferunt fructum ; & ideo transponi debent, & hoc maturè ; quia si duriores fiunt, difficilè alibi radices agere poterunt, & si agant tenuissimæ erunt, & exiguæ virtutis, ita ut possint à quocunque vento avelli ; Ita etiam si puer in pravâ illâ inclinatione, in qua natus est, relinquatur, quos afferet fructus, amari erunt ; ideò antequam durior disciplinæ & institutioni fiat, transponi debet, ut optimas in virtute radices agat, neque facilè tentationum ventis possit avelli. Malorum filii malâ depravatâ disciplinâ, rebus omnibus inutiles sunt, præterquam quod diabolo tradantur in escam, & sæpè permittit iusto iudicio Deus, ut qui virtute non educati, cum jam grandiores sunt, parentibus parere recusent, neque canitiem eorum venerentur, quos neque Deum ipsum venerari docuere.

Embl.

LXXVII.

ΑΠΡΟΣΩΠΟΑΝΤΩΣ.]

*Securbor, aut pallor cohibet me dicere verum
Vel diviti, vel pauperi.*

Cor

Corruit Veritas in plateâ. Inundavit mendacium. Illa est exosa Dynastis. Orem deplorandam! Potentes rerum adeò fastidire verum. Verè Comicus: *Obsequium amicos, Veritas odium parit.* Unanimis est impiorum concordia ad pietatem & veritatem impugnandam. Omnia vitia contra unam virtutem conspirant, omnia falsa unam veritatem impugnant. Verùm scriptura, Libri vera annunciant, nemini parcunt, revelant iram Dei de cœlo super omnem malignitatem hominum. Nihil ad gratiam proferunt. Non externas hominum qualitates, divitias, potentiam, formam, nobilitatem, sexum, atque id genus alia respiciunt, arguunt peccantes, Veritatem docent. Aliud nihil, quam quod suggestit Veritas, Orbi detegunt.

Emblemata selecta.

LXXVIII.

INVIDUS ALTERIUS REBUS
MARCESSIT OPIMIS.

*Nec quicquam invidies oberit, cui fata favendo
Profunt: quod Dii dant, nemo vetare potest.*

ANA-

A Nacharhis Philosophus causam plerique doloris hominum rogatus edicere, ait: Invidia est quæ plus de alterius prosperitate ac virtute plerique dolent, quàm de vitiis. Isid. Nulla est virtus, quæ non habeat contrarium invidiæ malum. Sicut os, ait Stobæus, qui in sole ambulat umbra sequitur, ita incedentis per gloriam comes est invidia. Ideò Themistocles Dux Athen. teste Plutarcho, juvenis dicitabat: Novi gesta mea necdum amam mereri; quod ea nondum invidia comitatur. Ut rectè quidam invidiam appellarit fortunarum antagonistam. Similis draconi, Apocalyp. 2. qui caudâ suâ stellas trahebat; Ita virtutes inimicarutilantes nititur obfuscare Invidia. O quot la Mægera tragœdias civit! Angelos concivit ad rebellionem. Cain. Gen. 4. armat in fratrem. fratres Gen. 37. in Josephum, Esau in Jacobum Gen. 25. Saulem in David, 2. Reg. 14. Deniq; Saulem. 2. *Invidia diaboli mors intravit in orbem.* O vipera, genitricis ventrem dirumpens, ut vivere non incipiat, nisi per mortem parentis! O rubigo edax domicilii sui! O arcana, vertis in venenum, quod contingis! Tria sunt, quæ altissima quæque inferant:

*Summa petit livor, perflant altissima venti;
Summa petunt dextra fulmina missa Iovis:
Nec magnas patiens exurgere laudes
Invidia.*

Emblemata selecta
LXXIX.
TANDEM PATIENTIA, VICTRIX.

*Non labente boves lingua, sed calce resistunt:
Frustrà etiam imbellis bella repellit homo.*

NE

NE Hercules quidem contrà duos. Sæpe quidem in variis regionibus eversi sunt Reges; quibus expulsis, & perveræ libertatis imperitiem, devotis, successit aut cæcæ popularitatis imperium, aut permissa proceribus potentia, id est, multiplex, pro unico quod expulerant, regnum. Ac ut membra, quæ violentia de naturali sede dimovit, non nisi per violentiam in articulos suos redeunt, ita provinciæ, quæ hoc modo ab optimo gubernationis genere diverterant, prius errorem multis claudibus expiarunt, quàm antiquæ, & à se projectæ reëctitudini redderentur. Subeundum itaque jugum est, si excuti nequit. Ferendum patienter. Sustine ac patere, ne patiaris. Patientia colligit rosas. Excrementiciâ hirundinum fæce excæcatus Thobias, sinistrum illum casum tulit constantissimè. Quum Cambyses Rex Persarum, filium Præxaspis (à quo monitus fuerat vitandæ ebrietatis) sagittâ confodisset, pater dolorem suppressit, atq; etiam regem laudavit, ut sagittariæ artis peritum. Cato nullis unquam casibus est mutatus, nulli succubuit calamitati. Itaque magnanimus esto.

Emblemata Selecta
LXXX.
ALIENUM CONSILIUM.

*Quid jactas vires animi? quid acumen adoras?
Nemo sibi satis est; Rex eget ipsus ope.*

Nemo

Sacro-politica

LXXX.

Vlere consiliis, quia factum poenitet actum.

Nemo ingenio suo fidat, aut industriae. Propriis in causis Talpæ fumus : in alienis Argi. Dubiis in rebus Sapientum exquire consilium. Corona senum multa prudentia. At sincerum ii consilium dare debent. i. Apocal. i. Visus Princeps sedere in throno, & viginti quatuor seniores, albis, vestiti, circum; ita sunt candidi consultores; candor enim symbolum est puritatis. Sint quoque taciti; hinc prisca fanum Consilii habuere subterraneum; quod celanda sint consilia : & in eo candidam aquilam cum crista gallinacea diversicolore; quod quamvis pugnacissimis, Regibus consulere ad pacem debeant. Hen. Farn. l. i. de sim. Reip. Lacones, nacti victoriam stratagemate, sine sanguine multo, bovem Marti : at multo cum sanguine partam, Gallinaceum offerebant. Ergo Consiliarius imitetur Deum, dicatque cum eo, Jerem. 29. *Ego cogito cogitationes pacis, & non afflictionis.* Ælianus prodit, Persis in more fuisse, ut consulere volentem. Reip. siserent in laminâ aureâ, Hanc ferebat præmium, si Reip. salutare ipsius consilium accidisset : Sin infelix; virgis plateatim cædebatur. Consiliariorum ergo tarda & firma sint consilia, Valeat apud ipso Delphicum istud : *Festina lente.*

Emblemata selecta
LXXXI.
TALIS FORTUNA.

*Quam fragile est fortuna bonum? sic molle repente
Frangitur ut vitrum! Prò mala fida Dea!*

Fortuna vitrea est; cùm splendet, frangitur. Per multi ex prospera fortuna ad humilem, miseramq; redacti sunt. Dionysius junior Syracusis (ubi tyrannidem exercuerat) pulsus, exulavit Corinthi, ibiq; Ludimagistrum egit, teste Cic. Polycrates Samiorum tyrannus, post multos ridentis fortunæ Zephyros, ab Orcete, Cyri Præfecto, superatus, & suspendio affectus. Xerxes, qui Ægyptum subegerat, à Themistocle victus, ab Arthabano est interfectus. Mithridates rex Ponti, qui annos quinquaginta Romanos variis cladibus affecerat, Asiam occupaverat, Quintum Oppium Proconsulem, & Aquilegum Legatum in vincula coniecerat, à Lucullo primum, deinde à Pompejo superatus, mortem sibi intulit. Tarquinius Superbus regno pulsus est. Horat. lib. 1. Serm.

————— *Inde superbus*

Tarquinius regno pulsus fuit.

Senior verò Marius, qui septies Consul fuerat, de Jugurthe triumpharat, Cimbro & Theutones subegerat, Apulejum & Glauciam seditiosos interemerat, victus à Sylla aliquamdiu delituit in Minturnensium paludibus. Ovid. lib. 4. de Pont:

*Ille Jugurthino clarus Cimbroq; triumpho,
Quo victrix toties consule Roma fuit;
In cano Marius jacuit, cannaq; palustri,
Pertulit & tanto multa pudenda viro.*

Emblemata selecta
LXXXII.
TALIS AMOR.

*Heu! quàm vanus amor? Cui nunquam fidere tutum,
Fit cito cæcus amor, vanus abitque citò.*

Amor est pulchritudinis desiderium. Plotinus triplicem constituit pulchritudinem: quæ nihil aliud est, quam gratia ex plurium concinnitate coorta; atque eo vel ex animo, ex virtutibus parata; & venustas nominatur: vel in corpore ex lineis, & coloribus simul maxima congruitate coalescentibus; & decus est postremo sonorum jucunditas pulchritudinem reddet vel maximam. Hæc pulchritudo tres habet sensus illi subservientes, interiorum mentis oculum, corporis visum, & aurem accomodam sonis percipiendis, tactui vero nullus relinquatur locus; Valeant igitur libidinis incendia, fugetur procul intempestiva titillatio. Obscænus namq; amor hominem in alium mutat; ac sæpè evenit ut brutescat. *Æstus venereus Euphrati similis est, rapidissimo & vorticoso flumini. Ne-fas est. Ignis est. Tali ab igne procul! Parva scintilla magnum causat incendium. Isti sunt pauci ex numeris, Luxuriæ effectus, Momentaneum, Æternum.*

Emblemata selecta
LXXIII.
RARUM INGENII ET JUDICII
CONNUBIUM.

*judicio ingenioque valet raro unus Eadem;
Ingenio sua vis: Entbea judicio est.*

PRæstans est in gerenda Rep. prærogativa, posse
 magnis & virilibus ingeniis, quæ rei familiaris
 angustia aut aliæ difficultates premunt, propitiâ
 manum dare, & veluti adesse Naturæ implorati.
 Quod ut illi facere est decorum, ita nec impunè
 possunt ommittere, scilicet vel tacitâ indignatione
 bonorûm castigari, vel assiduâ exprobrantis virtu-
 tis imagine apud se hanc culpam luentes; cum enim
 hoc ipso attolli meruerint, quod aut sint, aut cre-
 dantur; primæ illius & prudentis industriæ viri;
 quid morantur suam sortemagnoscere, & ingenij si-
 militudine junctos cognata charitate complecti?
 Nec ignorant, qui ii sint, aut undè petendi. Benè
 consultum genesi humano, tanta præstantium ani-
 morum messis esset, ut, distributis inter illos rerum-
 publ. negotiis, superessent adhuc vacui aliquot
 superfluo & inutili munere à Numine Orbi donati.
 Multò parcius cum felicitate hominum actum, ra-
 rumq; in omni ætate ac populo fuit altum ingenij
 acumen, purum, aptumque omni vitæ cuicumq;
 incubuerit, excultum disciplinis, exertâ fortiq;
 verecundia natum omnia nec quid nimis audere.
 Illas mentes cum Optimatès vocant in publicæ fe-
 licitatis partem, se ipsos quidem primum, quasi il-
 lius genij participes, commendant, tum Reip. ner-
 vos addunt, nunquam pulchrius, quam à Sapien-
 tibus gubernatæ.

Emblemata selecta
LXXXIV.
INCULPATA TUTELA.

*Et iustâ causâ, paribus quoq; cominus armis.
Vim vñ licet repellere.*

Vim vi repellere licet:

DUella perduellium detestabilia sunt. Quid? Istane vera nobilitas, repetere cum sanguine vindictam? Hæc verò barbara est feritas. Si homicidia vel pariant. vel tueantur nobilitatem, jam quintum Decalogi præcipiet iniquitatem; quod prohibet duella & vindictam. O perversum nefas! Vera nobilitas virtutem agnoscit parentem, & colit: non impietatem. Ovidius in lib. de vetula canit:

Nobilitas hominis mentem frenare furentem.

Et: — — — — — *Virtute remotâ,*

migrat in exilium nobilitatis honor.

Vindicta hæc, & victoria est, Irâm vicisse suam. Et

Fortior est, qui se quàm qui fortissima vincit,

Mœnia.

Ambrosius, Chrysoſtomus, homil. de David? admirabiliorem ajunt fuisse Davidem ignoscendo Sauli, quàm vincendo Goliath; Quare, Magistratus, ferro in duellorum victores animadvertite: in victos & victores excommunicationis fulmina torquete Præsules: Pastores cæsa cadavera cœmiteriis arcete. Jerem. 22. *Sepeliantur sepulturâ asini putrefacti, & projecti extrâ portas Jerusalem; Nam Psal 138.*
Viri sanguinem declinate à me.

Emblemata selecta
LXXXV.
AVARITIÆ MALA.

Claudianus ita de avaro canit.

*Plenus sævitia, lucrig, cupidine fervens;
Non Tarteſiacis illum ſatiaret arenis.
Tempeſtas pretioſa Tagi, non ſtagna rubentis.
Aure a pæſtoli, totumq; exhauſerit Hermum,
Ardebit majore ſiis.*

Avaritia est infelix malorum radix. Dux res,
 quæ maximè impellunt ad maleficium; Luxu-
 ries, & Avaritia sunt, ait Cic. lib. 2. ad Heren.
 Val. Max. 1. 3. Avaritia neque habendo fruitur
 felix; & cupiditate habendi miserrima est. S. Chry-
 sost. in Matth. Avaritia est insatiabilis ebrietas, in-
 justitiæ fomes: Avarus communis omnium hostis.
 Hier. Avaritia est bursa Principum, cellarium la-
 tronum, rixa parentum, sibilus hominum. 1. Tim.
 8. *Est radix malorum omnium.* S. Basilius Hom. 17. in
 Ditescentes: Mare terminos habet: nox leges non
 transgreditur: solus avarus nullum circumscribit
 tempus, terminum nescit: sed ignem imitando,
 omnia comprehendit, ac depascitur Mich. 6. *Ad-
 huc ignis in domo impii, thesauri iniquitatis; Quæ ista?
 Mensura minor; iræ plena.*

Emblemata selecta

LXXXVI.

Scaurus habet villas, urbana palatia nummos
Prædiaque innumeris prædia bobus arat.

*Fabricatex uno fraudando stello nummum,
Centena: heu tanti lucra nefanda mali;
Huic tamen assidue major sue crescit habendi,
Nunquam divitiis exsatiata famas.*

Augustinus in Epist. Avaritiam inferno comparat: Infernus enim quantos mortuos devorat, nunquam dicit: Satis est sic, etsi omnes thesauri confluerint in avarum, nunquam satiabitur. Stroza pater avaritiæ notam cuidam imponit Scauro ubi ait: Isai. 57. *Cor impii quasi mare fervens, quod quiescere non potest*, Inprimis Avari; Nam Christom. hom. 36. in Matth. Ut sine fluctibus mare nunquam; Sic animi avarorum nunquam absq; turbatione. Et antequam priora componant, alia invaserunt. Hugo de S. Vi&. 1. de clauastro animæ. Superbia clausit diabolo cœlum. Gula Adæ paradisum. Avaritia diviti aperuit infernum. Secundum istud 1. Tim. 6. *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, desideria multa, & inutilia, & nociva, quæ mergunt hominem in interitum, & perditionem.*

*Scaurus habet villas, urbana palatia, nummos,
Pingviaque innumeris prædia bobus arat:
Hic tamen assiduè major succrescit habendi
Nunquam divitiis exsatiata fames.*

Emblemata selecta
LXXXVII.
AMICUM DESSIDIUM.

*Et canis & felis concordia rara: sed ambo
Sape solent rixas dissimulare suas.*

Duo contraria se mutuo expellunt. Canis & Felis rarò concordēs. Amicitia ficta ac simulata est. Fel sub melle latet. Fidē sed cui vide. Loquuntur pacem cum proximo : mala autem incordibus eorum. Eiusmodi erat Judæ proditoris. Talis adhuc indies multorum est. Ptolemæus Judæus, Abobi filius, Socerum suum Simonem, Judæorum principem, convivio exceptum cum duobus filiis interfecit, regnandi cupiditate. Zopyrus Persa benignè à Babiloniis exceptus, Urbem eorum Dario prodidit.

Proditor alterius, non tibi fidus erit.

Helena Deiphobum Trojanum, cui post mortem Paridis nupserat, dormientem Græcis prodidit, foribus ejus apertis, autore Virg. Appollonius Salmios, quibus erat præfectus, Philippo dedit occidendos. Boleslaus tertius Rex Bohemorum Moschonem Regem Poloniae simulatione colloqui exoculavit. Grimoaldus Pipini Filius, Dagobertum, Sigisberti secundi filium, fidei suæ post mortem patris commissum, interfecit, ut Austrasiæ regnum, cui præerat pupillus, sibi vendicaret. Non itaq; omne, quod splendet, est aurum, nec, quod amicitiae nomen habet, semper est amicitia.

Emblemata selecta
LXXXVIII.
LUXURIANS AUDACIA.

Moris erat saltare solo: sed videris ecce
iam saltare solo, per glaciem Batarvos

Magn

Sacro-politica

LXXXVIII.

Magna mortalium audacia est ac temeritas.
Poëtæ Phaëtonis arguunt temeritatem, quod
patris currum acceperit regendum, quum tamen
non esset idoneus auriga. Ovid. lib. i. Trist.

*Vitaret calum Phaëton, si viveret, & quos
optavit stultè, tangere nollet equos.*

Gigantes ausi sunt jovem armis laceffere, & in eum
scopulos jaculari, ut volunt Mytologorum fabulæ.
Autor Æthnæ.

*Tentavère (nefas) olim detrudere mundo
Sydera, captiviq; levis transferre Gigantes.*

Imperium, & victo leges imponere mundo.

Icarus confectis à patre Dædalo pennis supra mō-
dum intumescens, ausus est mediocrem parentis
volatum deserere, & in sublime niti, donec lique-
factis à Sole pennis, præceps deciderit in mare,
Ovid. lib. i. Trist.

*Dum petit infirmis nimium sublimia pennis
Icarus, Icarus nomina fecit aquas.*

Emblemata selecta

LXXXIX.

L. HUOMO PERSA,
ID LIO DISPENSA.

*Vana est imaginatio,
Scopum Jehova dirigit.*

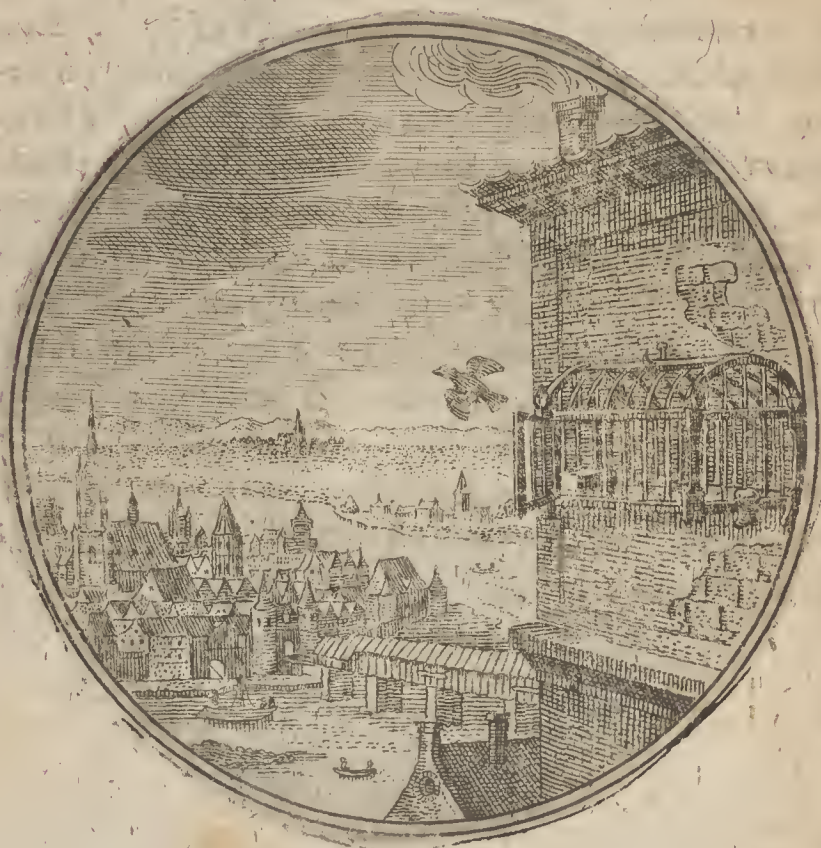
Homo

Sacro-politica

LXXXIX.

Homo proponit, Deus disponit. Resistit Deus
 præfidentibus in robore, & per parvum quid.
 Nemroth robustus Gigas, ut diluvium forte aliud
 evitaret, turrim moliri cæpit vastissimam: at Deus
 obstitit, quò minus perficeret: Homo, quanta mo-
 liris subindè? Sed, quia non ex, vel cum Deo,
 idèò retardat ea Deus. De cuius vi Psalm. 243.
Tange montes, & fumigabunt. Sublime elude conat-
 us, & in fumum abibunt. En Goliatham 1 Reg.
 17. à vertice ad calcem obarmatum, terroriq; cun-
 ctis; à lapide sternitur non magno: à morbo Gigas
 & Rex. In exercitu Antiochi, 2. Machab. 6. in-
 gens erat Elephas, & is ab uno Eleazare suffossus
 corruit. Elephantinos viros casus quàm levis
 perdit? Adamas fertur non nisi perægrè diffringi
 posse! ast ut unum fragmen abiliit, continuò in
 pulverem redigitur; Ita homo, etsi colosseus, &
 chalybeus; morbo tamen mortique cedit, inq;
 pulverem collabascit.

Emblemata selecta
LXXX.
LIBERTAS INÆSTIMABILIS.

Womit kanstu schätzen Freyheit?
Dann unerträglich Dienstbarkeit.

Sacro - politica.

LXXXX.

Libertas pretiosior auro ; etenim
Alterius non sit , qui suus esse potest.

In cavea non canit Luscinia. *Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena ? Super flumina Babylo- nis, illic sedimus, & flevimus, dum recordaremur tui, Sion.* Intolerabilis est servitus misera. Onus est gravissi- mum. Onera verò vitæ sunt varia : De hoc Eccle- siast. 40. *Occupatio magna creata est omnibus hominibus, & jugum grave super filios Adam, à die exitus de ventre, usq; in diem sepulturæ.* Oneris hujus pars est corrupti- bilis humana. Prælatorum austeritas. Homi- num malitia. Mundi vanitas. Ipsa hominis vitæ quâ haud aliud onerosius. Onus quoq; consci- entia est, nempe peccatum. Ab onere vitæ avo- cari tantò beneficium majus est, quantò gravius. Nec mirandum, inquit S. Hieron. Epist. ad ami- cum ærotum, tom. 9. quod sic mortalium vita pô- puletur in mundo ; in quo nemo nascitur ridens. Malorum primitias in primis lachrymis gustamus. *Primam vocem, ait Salomon. Sap. 7. similem omni- bus emisi plorans, & similis est exitus.* O angustum & anxium tempus vitæ, ubi cum initio nominatur & finis ! Itaq; hinc avocari gratia est. Sæculum, ait ibidem S. Hieron. pelago comparatur ; in quo rara sunt prospera, solus exitus securitatis est portus.

Emblemata selecta

LXXXI.

UTRUM PLUS PUBLICE EXPEDIAT.

Somnia portentant, & vana sophismata multi,
Quels mola rem populi promovet una magis.

QUI

Qui Sophisticè loquitur, odibilis est, & in omni re defraudabitur, ajunt Philosophi. Ejusmodi extitère complures, ac parum Reip. adjumenti attulère: Verum artificia, longo temporis decursu comprobata plùs incrementi atq; utilitatis intulerunt. Abietarii, sive fabri lignarii, Acupictores, sive Phrygiones, qui aurum & colores vestibus intertexunt. Actuarii, sive ab Actis Notarii, qui veloci stylo acta actionesq; describunt. Acupedarij optimè cursores. Alutarij, sutore coriacij. Amphoratij, pincernæ. Apiarij, Arcarij, arcarum fabri. Architecti. Arcularij, Aucupes. Aviarij, Aurifices. Aurigæ, curruum & vehiculorum ductores. Balneatores. Braçtearii. Calceolarij. Calones, militum servi. Carnarij. Carnicoctores. Carpentarii. Cappones. Cellarii. Cæmentarii. Ceroplastæ. Chirurghi, medici vulnerarii. Fænifecæ. Fullones. Furnarij. Hamiotæ. Heleiarij. Herbarij. Institores. Lactarij. Lanarij. Laniones. Lectarij. Librarij. Lintearij. Lixæ. Medicamentarij. Molendinarij. Myropolæ. Navitæ. Odorarij. Oeconomii. Onopolitæ. Piscarij, alijq; diversarum artium cultores, usibus humanis apprimè necessarij. Apage Sophista.

Emblemata selecta
LXXXII.
VIUR POUR MOURIR,
ET
MOURIR POUR VIURE

*Ut moriar, vivo, moriarq; , ut postmodò vivam;
Nam cinere exusto mox redivivus ero.*

Mors

Mors sequitur vitam indubitata. Omnes morimur ; & quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur. Ut sidera in Oriente orta, post mille cursus ac recursus , demum in Occidente occidunt omnia ; ita uno progressi ortu , occumbimus pari occasu : sed non eventu pari. Simonides Philosophus, Plut. teste in Consolat. ad Apollon. poscenti ab se Pausana , Rege Lacedæmoniorum, sibi è Philosophia mnimosynon promeret , è quo melior evadere posset , aiebat : Hominem te , & mortalem memineris. Noverat is Regis fastum, atque animos ; & nullum efficacius illo antidotum. Solon Athen. ad elatos Græcorum spiritus retundendos, templi Delphici valvis inscripsit : nosce te ipsum, quis, undè, quò tendas ; Nam vivendo morieris ; moriendoq ; vives ; Credimus namq ; , quod sicut Israëlitæ simul & Pharaonitæ , Exod. 14. sunt Ægypto egressi : verum ad mare cum ventum, hi submersi : illi egressi sunt in terram sanctam , sive vel morbo, vel vestium attritione ; ita corpora ex terrâ egressa, judicii Divini mare transire habent ; in quo peccatores peribunt , justi pertransibunt ad gloriam. Quales duo cum Joseph capti, Gen. 40. ambo è carcere sunt educti , sed hîc in malam crucem , ille ad pristinam dignitatem. Et verò potens est Deus nos resuscitare ; Nam , qui ex nihilo creavit omnia , facilius potest idem mortuos ad vitam revocare.

Emblemata selecta
LXXXIII.
MUCHAS PALABRAS,
PORHAS OBRAS.

*Thaestum irritas, catulo latente, Leonem;
Facto opus est, quoniam ubi verba valent.*

Multa

Multa verba, opera pauca. B. Jacobus cap. I. admonens homines, ut ex divino verbo fructum perciperent, & secundum illud operarentur, admirabili quadam similitudine explicuit, quod ex eo, quia illud audientes non seruant, proveniebat, quod illud opere non exequerentur, dicens: *Estote factores verbi, & non auditores tantum, fallentes vosmetipsos; quia si quis auditor est verbi & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum naturitatis suae in speculo; consideravit enim se, & abiit, & statim oblitus est, qualis fuerit.* Posuit similitudinem viri; quia qui sunt viri, & non faemineis moribus assuefacti, si faciem in speculo aspiciant, est tam celeriter, (& ut ajunt per transennam) ut statim obliviscantur imaginis suae illic perspectae: non ita mulier, sed prolixè se contemplatur, ac faciem secundum speculum exornat. Siquidem ergo hinc S. Apostolus comparat verbum Dei speculo, advertite in eo maculas defectusque vestros, eosque corrigite, ac valdè prolixè in illo vos aspiciate, ac secundum illud animas vestras componite, ut fructum bonaeq; opera proferatis.

Emblemata selecta
LXXXIV.
PENSO ABSOLUTO.

*Munia sic quisquis peragat sibi credita vita,
Mors donec solvat fessa laboris onus.*

Sacro-politica
LXXXIV.

UNiversalis rerum omnium Dominus, qui nos vocat ad observantiam suæ S. Legis, est Dominus tantæ nobilitatis, ut de eo dicat David. Pf. 85. *Quoniam tu, Domine, suavis & mitis; & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.* Tanta ejus suavitas, ut ad se nominandum, non dicatur Dominus familias, quod est nomen Majestatis, sed Pater-familias, ut nos confortet, ut libentissimè ad ejus servitium accedamus. Ut primum rationis usus illuceffit, jam Deus est tecum, ne ad sathanam discedas. Sunt homines tam dulcibiles ad proficiscendum in vineam sathanæ, ut quamvis non vocentur, nec conducantur, aut aliquid præmii illis promittatur, omnes illuc pergant. O animæ Christianæ, quare non erubescitis, cum tot vocationibus non respondeatis Perseverandum est autem in Dei servitio usque ad finem; Vita enim æterna non nisi perseverantibus dabitur. Matth. 24. *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Hanc conditionem sæpè repetit Scripturâ, ut eam tanto profundius animis nostris imprimat. Corona non datur inchoantibus certamen, aut cursum, sed currentibus usque ad metam. Stabilis mane in bono proposito, atq; in gratiæ statu firmus. Non aliud vult Scriptura sacra, dum monet, ne simus claudicantes, ne simus ut sidera errantia, ne ut Luna mutabiles.

Emblemata selecta.

LXXXV.

OMNIA MERCURIO SULPHURE
ET SALE.

*Principium trinum est, quo cuncta creata ligantur;
Si dubitas, faciunt hæc resoluta fidem.*

Multa

Sacro-politica.

LXXXV.

Multa in triplici numero sunt disposita.

Sic in Angelis tres sunt Hierarchiæ, in unaquaq; tres Ordines, in unoquoque Angelo tria distincta: Essentia, Virtus & Operatio.

Item Deus triplicem ordinem creaturarum instituit: Spirituales, corporales, & partim spirituales & corporales.

Hic numerus trinus frequens est, & mysticus in S. Scriptura.

Tres sunt filij Noë, ex quibus omnis natio derivatur. Gen. 6. 10.

Trium Deus specialiter dicitur, Abrahæ, Isaac & Jacob. Exod. 3. 6.

Trium Dierum viam ambulant exeuntes Ægypto. Exod. 8. 27.

Tres in montem ascendunt: Moyses, Aron & Hur. Ex. 17. 10.

Tria erant in arca: Virga Moysis, Tabulæ Legis, & Manna, Hebr. 9. 4.

Tres erant Vibes refugij ultra citraq; Deut. 4. 41. N. 35. 6.

Ter in anno Templum invisebant Judæi. Exo. 23. 17. & c. 34. 24.

Terse Elizeus mensurat cum puero. 3. Reg. 17. 2.

Ter Daniel orat, ac ter genua in die flectit. Dan. 6. v. 10.

Tribus diebus Jonas est in ventre Ceti. Jonæ 2. 1.

Tribus diebus & tribus noctibus jejunat Esther. Esth. 4. 16.

In novo Testamento.

Tres Reges tria dona ferunt. Matt. 2.

Ter eundem sermonem orat Christus. Matt. 16. 44.

Tribus diebus in morte Christus. Mar. 8. 31.

Tribus diebus non Manducans, nec bibens Paulus. Act. 9. 9.

Tres lingvas sanctificat Christus, sub quibus omnes aliæ. Jo. 19. 10.

Tres Apostoli in Transfiguratione. Luc. 9. 28.

Tres status & Imperia Christi: Cœlestium, Terrestrialium & Infernorum. Phil. 2. 10.

Tres ab omni parte portæ in Civitate Dei. Apoc. 21. 12.

Has ex multis patet.

Emblemata selecta
LXXXVI.
PURGATORIUM ANILE,

*Noſte dieque gerit lites Plutonia Coniux,
Anne verò hæc purgans ſcæva ſit ignis anus?*

Non

Non est animal vitulentius muliere malâ; Hinc
 Ecclesiast. 29. *Brevis omnis malitia super mali-*
tiam mulieris; Undè significaturus Deus, nolle se
 ultra misereri Israël, Oseæ mandat, ut ducat uxore-
 rem, filiamq; primogenitam nominet Absq; mise-
 ricordia; quia non addam ultra misereri domui
 Israel. S. Joannes Apoc. 9. scribit se admiranda
 vidisse: Locustas similes equis paratis in prælium,
 habentes caudas similes Scorpionum, dentes Leo-
 num, capillos mulierum, & potestas earum nocere
 hominibus. Obsupescendum profectò, Spiritum
 Sanctum, ad declarandum locustarum harum
 malitiam, cuncta adeò horrenda apponere, equo-
 rum sævitiam ad prælia paratorum, Scorpionum
 virus, dentes Leonum, ac supra caput earum ca-
 pillos, mulierum ut malâ muliere nihil esse pejus
 denotaret. Sapiens ac breve dictum est: *Brevis*
omnis malitia super malitiam mulieris. Eccl. 25. Bene
 Comicus.

Feris omnibus agrestior mala mulier;

Par est leonæ & mulieris crudelitas.

Euripides in Phænis:

Mulier efferacissimum malum est:

Vbi mulieres; ibi omnia malâ sunt.

Chryf. Quid Leone sævius? Quid serpentibus aut
 draconibus atrocius: Sed hæc animalia in malo,
 mulieri inferiora sunt.

Menander: *Mare, ignis, mulier tria mala:*

Emblemata selecta

LXXXVII.

ΑΕΤΡΑΙ ΦΡΟΝΤΙΑΕΣ.

*Ætas quaq; vices habet, & sua temperat ætæ,
Præferat inventis ut meliora bonis.*

Huma

Sacro-politica.
LXXXVII.

Humani generis, sicuti cæterorum omnium, præcipua in cunabilis custodia est. In arboribus rami nascentes obsequuntur Agricolaë: cujus ductu vel in altum enituntur vel ad terram proni defleunt; Ita puerorum animi, parentum velut obstetricum manibus fingi possunt, certâ & insequenturam ætatem mensurâ imagine.

In adolescentiam deinde productos, primamq; juventutem, ipse impetus sanguinis, viresq; jam se nimis cognoscentes, proorsus immutant, & animum abripiunt per in consultæ fiduciæ ac securitatis æstus. Tunc primum idonea deliciis ætas est, nec plus de voluptatum sensu gaudet, quam quod illas audeat impunè experiri. In posterum consulere ideo nesciunt, quia adhuc crudæ vires non reputant se obnoxias esse fortunæ: & prætereà lætarum rerum species tunc animos ita implent, ut severiori prudentiæ, quæ primo aspectu molesta est, in iis nihil vacet.

Excipit juventutem statura ætas ac virilis, media inter adolescentiæ præcipitia, pondusq; senectutis. In hac aded cum animo corpus viget, ut tunc demùm verè hominem esse credideris.

Sed hanc denique pulcherrimam vitæ partem senectus, velut aliquo æstu sensim inundans, sanguini primùm, & mox ingenio, suum frigus insinuat. Omnia solent anxiam nimis cogitatione versare, tam quæ ipsi effugere, quam quæ alios perdidit. Sic rerum vertitur ordo.

Emblemata selecta
LXXXVIII.
LA LANGUE PERD LA LANGUE.

Sapè parit petulans langvorem lingua: quid ergò
Lingvâ dolēs, quum tu causa doloris eris.

Sacro-politica.
LXXXVIII.

Periculosum lingua membrum est; Ut verissimum sit Jac. 3. *Qui non offendit verbo, hic perfectus est vir.* Quis perfectior Jobo? quem etsi omnibus membris percusserit sathan; non tamen in lingua. Fortè ut hanc ad peccandum relinqueret potentem; Undè Job. 19. *Adhæsit os meum carni meæ, & derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.* q. d. omnia afflicta sunt in me, sola lingua superat intacta. Fortè, quia tam est periculosa, duplici eam Deus septo munivit. Plinius ait, duas in eâ venas esse! una ad cerebrum, adusq; cor altera pertingens; id discemas tum moderatu esse sollicitam ac difficilem: tum orationis cum ratione & corde esse consentum oportere. Quare Eccl. 28. *Verbis tuis fac stateram, & frenos ori tuo rectos: & attende, ne forte labaris in lingua, & cadas in conspectu inimicorum demonum.* Frena sunt Dei amor, timor; pudor tui & hominum; silentium, secretum, detractionis odium.

Oscintilla! quantos sapè das ignes?

Eccles. 22. metuebat Sapiens: *Quis dabit ori meo custodiam, & super labia signaculum certum; ut non cadam in ipsis, & lingua mea perdat me?* Plus diffidebat lingvæ, quàm fideret suæ sapientiæ. Ac tantò sapiebat divinius.

Emblemata selecta

LXXXIX.

NUBE PARI.

*Cervis in exemplis Hecubam, quam duxit Adonis;
Si placida bene vis nubere, nube pari*

Sacro-politica

LXXXIX.

Si quis vult aptè nubere, nubet parè.

Verè bonum est homini mulierem non tangere. 1. Cor. 17. Quia uxorem accipere, est libertatem vendere. Socrates percunctanti, Quid sit uxorem ducere? ait: Quod nafsâ concludi; ut enim nantes circum nafsâ pisciculi vellent intus esse; sed foris, qui sunt intus; ita uxorati ac liberi. Quæ his rosæ videntur, ac mella; istis sunt spinæ, ac fella. Nemo novit, ubi me calceus premat: ego sentio; dicebat Æmilius Paulus, cognatis disuadentibus, ne uxori pulcellæ, prænobili, daret repudium. Plutar. in Æmil. Paul. 4. Cicero repudiatâ Terentiâ, roganti Hircio suam duceret sororem, actis gratiis, negat amori & Philosophiæ convenire, nec eâdem sede morari posse. Hier. l. 1. contra Jovinianum. Quare, ut Philemon Comicus agebat, Hominem in vita semel concendere mare, mirandum est; at expertum repetere, hoc mirum. Mare matorum mulier.

Emblemata selecta

C.

VERITAS MIRE PATESCIT.

*Sapè etiam est fatuus, vel simplex p̄sio vates:
Abdita cùm Fatum vera aperire volet.*

Tan-

Sacro-politica.

C.

TAndem Veritas in lucem prodit, atque omnibus conspiciendam se pæbet. Ex ore parvorum, quin & stultorum veritas manifestatur; Et veritas tandem omnibus prævalet. Jucunda est la Historia, quæ tertio Esdræ libro ad longum describitur, quod sc. tres Regis Darii Ephebi, cum ipso Rege, ejusq; Consiliarius, ac totius regni Viris doctissimis, disputarint, quidnam in toto universo fortissimum existeret; Vinum primum, alter Rem tertius mulieres, præ omnibus autem veritatem eminere asseruit; Veritas enim manet, & invalescit in æternum; nec enim apud eam est accipere personas, neq; differentias, sed quæ justa sunt, facit omnibus. Benedictus Deus Veritatis. Et desinit loquendo. Et omnes populi clamaverunt: Magna est Veritas, & prævalet.

F I N I S.

SPECIAL 85-B
26602

GETTY CENTER LIBRARY

